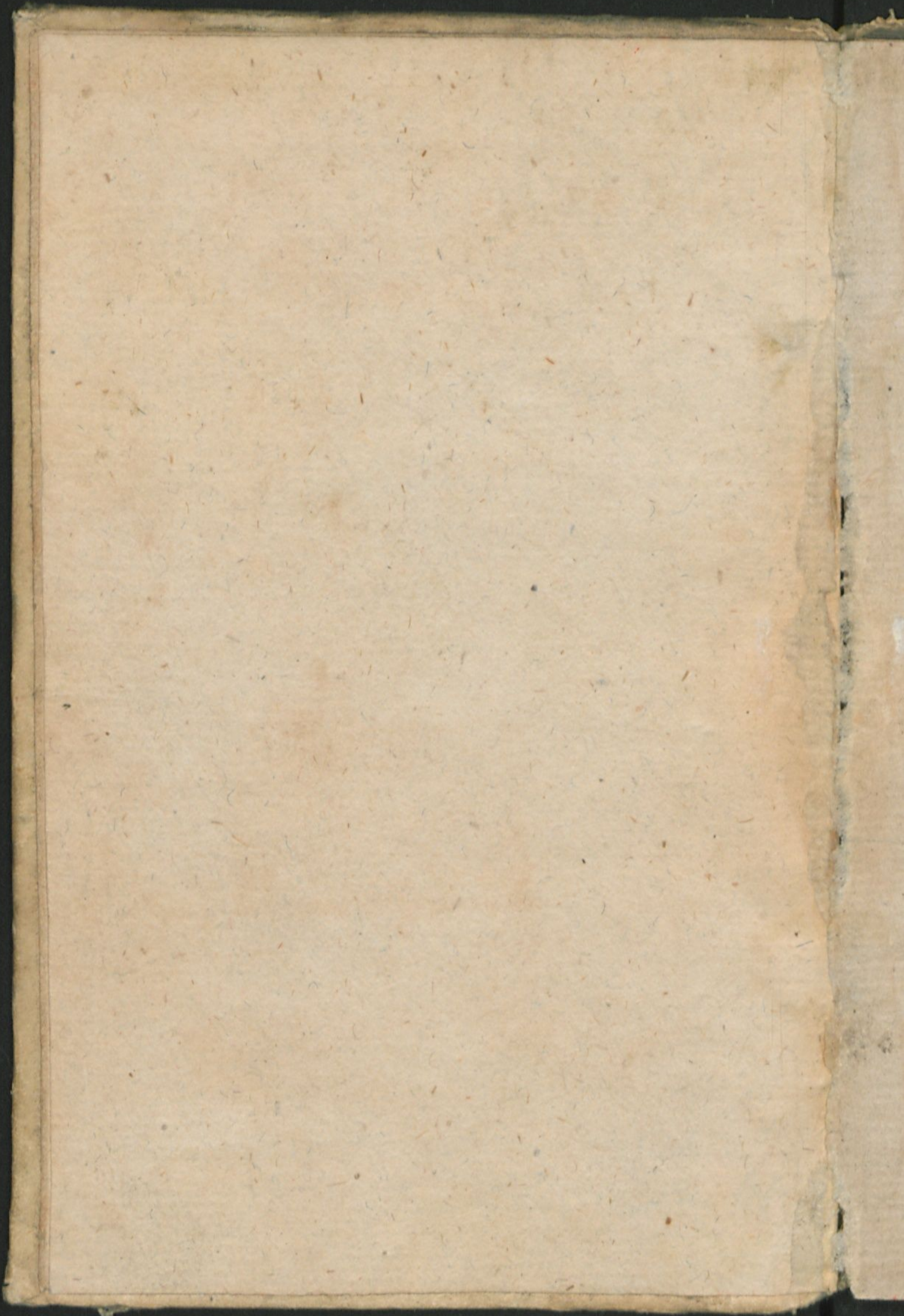

La. 114.
a.

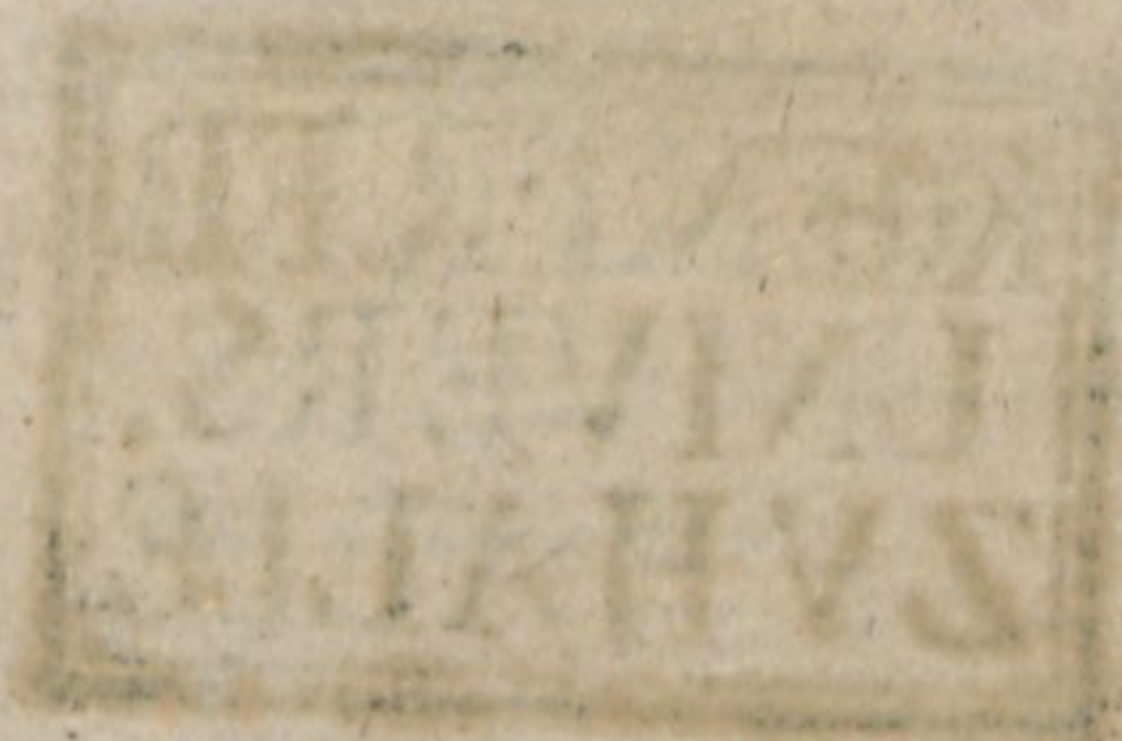

ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ,

PLATONIS
PRO SOCRATE

ORATIO.

KÖN. PR. FR.
UNIVERS.
ZVHALLE

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ,

ΗΘΙΚΟΣ,

τι μὲν ὑμεῖς ὡς ἄνδρες ἀθλοῦσι
πεπόνθατε ὑπὸ τῶν ἐμῶν κατηγο-
ριῶν, οὐκ οἶδα, ἔγω γ' οὐ
καὶ αὐτὸς ὑπ' αὐτῶν ὀλί-
γος δὲ ἐμαυτῷ ἐπελαθόμενος
οὕτω πειθανῶς ἔλεγον. καὶ τοὶ ἀληθεῖς γε ὡς
ἐπεὶ εἶπῶν οὐθὲν ἐρήκασιν, μάλιστα δὲ αὐ-
τῶν ἐρ' ἐθανύμασα τῶν πολλῶν ὧν ἐψεύσαντο
το, τὸτο, ἐν ᾧ ἔλεγον, ὡς χεῖρ ὑμᾶς εὐλα-
βείσθαι, μὴ ὑπ' ἐμῶν δεσπατηθῆτε, ὡς δεινῶν
ὄντων λέγειν, τὸ γὰρ μὴ ἀιοχουθῆναι, ὅ, τι
αὐτῶν ὑπ' ἐμῶν δελεχθήσονται ἔργω, ἐπει-
δὲ μὴ δ' ὅπως τῶν φαίνομαι δεινὸς λέ-
γειν, τοιοῦτό μοι ἐδόξε αὐτῶν ἀναοχου-
τατοῦ εἶναι, εἰ μὴ ἄρα δεινὸν καλεῖσιν αὐτοὶ
λέγειν, τὸν τὰ ἀληθῆ λέγοντα. εἰ γὰρ τὸτο λέ-
γασιν, ὁμολογοῦμαι ἅμ' ἐγώ γε οὐ κατὰ τὸτ' εἶ-
ναι ῥήτωρ, οὗτοι μὲν οὐρ ὡσπερ ἐγὼ λέγω,
οὐδὲν ἀληθεῖς ἐρήκασιν. ὑμεῖς δὲ μετ' ἀκρόσεσθε
πᾶσα μὲν τὴν ἀλίθειαν, οὐ μὲν τοὶ μὰ δία ὡς
ἄνδρες ἀθηναῖοι κεκαλλιπηνύμενοι γε λόγους,

A 2

ὡσπερ

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

ὥσπερ οἱ τῶν ῥήμασι τε καὶ ὀνόμασι, οὐδὲ
κεκοσμημένους, ἀλλ' ἀκρόαθε εἰκὴ λέγον
μένα τοῖς ἐπιτυχέσι ὀνόμασι. πρὶς γὰρ
γὰρ δίκαια εἶναι ἂν λέγω, καὶ μηδὲς ὑμῶν
πρὸ δοκισάτω ἄλλως, οὐδὲ γὰρ ἄν δῆπρ
πρὶς ποὶ ὡς ἄνδρες τῆδε τῆς ἡλικίας, ὥσπερ με
ρακίω, πλάττοντι λόγους εἰς ὑμᾶς εἰσιέναι,
καὶ μάλιστα καὶ πάντες ὡς ἄνδρες ἀθωαῖοι τῶ
το ὑμῶν δέομαι καὶ παρίεμαι, ἔάν τις ἴα
αὐτῶν λόγων ἀκρόατέ με ἀπολογεμένης δι
ῶν πρὶς εἶωθα λέγειν ἢ ἐν ἀγορᾷ καὶ ὑπὸ
τραπέζῃ, ἵνα ὑμῶν οἱ πολλοὶ ἀκηκόασι, καὶ
ἄλλοι, μήτε θαυμάζων μήτε θορυβῶν τῶ
ένεκα. ἔχει γὰρ οὕτως. Νῦν ἐγὼ πρῶτον ἐπὶ
δικαστήριον ἀναβέβηκα, ἔτη γεγονώς πλείω
ἑβδομήκοντα. ἀτεχνῶς οὐκ ξένως ἔχω τῆς
ἐνθάδε λέξεως. ὥσπερ οὐκ ἂν εἰ τῶ ὄντι ξέ
νῳ ἐτύγχανον ὡς, ξανεγινώσκετε δῆπρ ἄν
μοι, εἰ ἐν ἐκείνῃ τῆς φωνῆς τὸ ἢ τῶ ῥόπῳ ἔλε
γον, ἐν οἷσιν ἐτεθράμην. καὶ δὴ καὶ νῦν τῶ
ὑμῶν δέομαι, δίκαιον ὡς γε μοι δοκῶ, τὸν
μὲν ῥόπον τῆς λέξεως ἔαν. ἴσως μὲν γὰρ ἴ
χείρων, ἴσως δὲ βελτίων ἄρ' εἴη, αὐτὸ δὲ τῶ
σκοπεῖν, καὶ τῶ τὸν νῦν προσέχειν, εἰ δίκαια
λέγω,

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

λέγω, ἢ μή. Δικασθῶ μὲν γὰρ αὐτῆ ἀρετῆ, ἣν
 πορῶ δὲ, τὰ ληθῆ λέγειν. Πρῶτον μὲν οὖν δίκαιον
 καί ἐστι ἀπολογησασθαι ὡς ἄνδρες Ἀθη-
 ναῖοι πρὸς τὰ πρῶτά μου ψευδῆ κατηγορη-
 σάντων, ἢ πρὸς τοὺς πρῶτους κατηγοροὺς. ἔπειτα
 δὲ πρὸς τὰ ὑσερον, ἢ τοὺς ὑτέρους. ἔμῳ γὰρ
 πολλοὶ κατήγοροι γεγονῶσι πρὸς ὑμᾶς, ἢ
 πάλαι πολλὰ ἤδη ἔτη, καὶ οὐδὲν ἀληθὲς λέ-
 γοντες. οὓς ἐγὼ μᾶλλον φοβῶμαι, ἢ τοὺς
 ἀμείωντον, καὶ πρὸς ὄντας ἢ τούτους δει-
 νῶς. ἀλλ' ἐκείνοι δεινότεροι ὡς ἄνδρες, οἱ ὑμῶν
 τοὺς πολλὰς ἐκ παίδων παραλαμβάνοντες,
 ἐπειθὸν τε καὶ κατηγοροῦντες ἔμῳ οὐδὲν ἀληθὲς. ὡς
 ἐστὶ τις Σωκράτης ἀνὴρ σοφός, τά τε μετέωρα
 φροντιστής, καὶ τὰ ὑπὸ γυνὴ πάντα ἀνεζητη-
 κώς, καὶ τὸν ἥττω λόγον, κρείττω ποιῶν. οὗτο
 ὡς ἄνδρες ἀθλιώτατοι ταύτῃ πλὴν φήμῃ καὶ
 τασκεδάσαντες, οἱ δεινοὶ εἰσὶ μου κατήγοροι
 οἱ γὰρ ἀκρόντες, ἠγῶνται τοὺς πάντας ζη-
 τῶντας, οὐδὲ θεὸς νομίζουσιν. ἔπειτα εἰσὶν οὗτοι οὗ-
 κατήγοροι πολλοὶ καὶ πολλῶν ἤδη χρόνον κατή-
 γορηκότες. ἔτι δὲ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἡλικίᾳ
 λέγοντες πρὸς ὑμᾶς, ἐν ἧ ἄρ' μάλιστα ἐπισεν-
 σατε, παίδες ὄντες ἐνίοι ὑμῶν ἢ μαρῶν ἢ
 ἀτεχνῶς,

Σ Ο Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ

ἀτεχνῶς, ἐρήμιω κατηγοροῦντες ἀπολογυμένους
 οὐδένους. ὁ δὲ πάντων ἀλογώτατος, ὅ, ἡ οὐδὲ
 τὰ ὀνόματα οἷον τε αὐτῶν εἰδέναι καὶ εἰπεῖν,
 πλὴν εἰ τις κωμωδιοποιὸς τυγχάνειώμ, ὅσοι
 δὲ φθόνω καὶ διαβολῇ χρώμενοι ὑμᾶς ἀνέπει-
 θον, οἱ δὲ εἰ αὐτοὶ πεπεισμένοι ἄλλως πεί-
 θοντες, οὗτοι πάντες ἀπόρρωτατοὶ εἰσιν. οὐδὲ
 γὰρ ἀναβιάσασθαι οἷον τ' ὄσιν αὐτῶν ἐνταυθοῖ,
 οὐδὲ ἐλέγξαι οὐδένα, ἀλλ' ἀνάγκη ἀτεχνῶς
 ὥσπερ σκισμαχῆν ἀπολογυμένον τε εἰ ἐλέγ-
 χῃ, μηδένος ἀποκρινομένης. ἀξιῶτε οὖν καὶ
 ὑμεῖς, ὥσπερ ἐγὼ λέγω, διττὰς μὲν κατηγο-
 ρεῖς γεγονέναι, ἑτέρας μὲν, τοὺς ἄρ' ἡ κατηγο-
 ρήσαντας. ἑτέρας δὲ, τοὺς πάλαι, οὓς ἐγὼ λέ-
 γω. καὶ οἴηθητε δεῖν πρὸς ἐκείνους πρῶτον με-
 ἀπολογησάσθαι. καὶ γὰρ ὑμεῖς ἐκείνων πρὸς
 τὸν ἡκιστάτε κατηγοροῦντων, καὶ πολὺ μᾶλα
 λον, ἢ τῶνδε πῶ ὑσερον, εἰερ, ἀπολογητέον
 δὴ ὡς ἄνδρες ἀθλῶαῖοι, καὶ ἐπιχειρητέον ὑμῶν
 δεξιότητι πῶ διαβολῇ, ἢ ὑμεῖς ἐν πολλῶν
 χρόνῳ ἔχετε, τὰυτῶν ἐν οὕτωσιν ὀλίγον χρό-
 νῳ. βυλοίμην μὲν οὖν ἂν τιποῦτω χύεσθαι,
 εἰ ἡ ἄμεινον καὶ ὑμῖν καὶ ἐμοί, καὶ πλεον τι-
 με ποιῆσαι ἀπολογυμένον, οἶμαι δὲ αὐτὸ
 χαλεπὸν

ἈΠΟΛΟΓΙΑ

χαλεπὸν εἶναι. καὶ οὐ πάνυ με λαυθάνει, οἷον
 ἐσίμ. ὅμως δὲ τοιοῦτο μὲν ἦτω, ὅπην θεὸς θεῶν εἶα
 λον. θεὸς δὲ νόμῳ πεισέον καὶ ἀπολογητέον. ἀνα-
 λάβωμεν οὖν δὲ ἀρχῆς τίς ἢ κατηγορία, δὲ ἢ
 ἢ ἐμὴ διαβολὴ γέγονεν. ἢ δὲ καὶ πεισέων μελι-
 τὸς με ἐγράψατο τὸ γραφὴν ταύτην. εἶερ. τί
 δὲ λέγοντες διέβαλλον οἱ διαβάλλοντες ἰώω
 οὖν κατηγορῶν, πῶν ἀντωμοσίαν δὲ ἀναγνώ-
 ναι αὐτῶν. Σωκράτης ἀδικεῖ, καὶ περιουσία
 ζετα ζητῶν τάτε ὑπὸ γλῶσφῃ καὶ τὰ ἐπὶ ἄντιον. καὶ
 τὸν ἦτο λόγον κρείττω ποιῶν. καὶ ἄλλες
 ταῦτα διδάσκων. τοιαῦτη τίς ὅσι. τοιαῦτα
 γὰρ ἐώρατε καὶ αὐτοὶ ἐν τῇ Ἀριστοφάνους κωμῶν
 δία, Σωκράτην ἵνα ἐκεῖ περιφερόμενον, φάσκει
 κοντάτε ἀεροβατεῖν. Ἐἴ ἄλλω πολλῶν φλυα-
 ρίαν φλυαροῦντα. ὡς ἐγὼ οὐδὲν οἶτε μέγα, οὔτε
 μικρὸν πᾶσι ἐπαίω. καὶ οὐχ ὡς ἀλιμαζῶν λέγω
 τὸ τοιαῦτον ἐπισήμιον, εἰ τις πρὸ τῶν τοιούτων
 σοφὸς ὅσι, μή πως ἐγὼ ὑπὸ μελίτῃ περὶ ταῦτα
 δίκας φεύγοιμι. ἀλλὰ γὰρ μοι τῶν τοιούτων
 ὡς ἄνδρες ἀθλωαῖοι οὐδὲν μετέσι. μάρτυρας δὲ
 αὐτῶν ὑμῶν τοὺς πολλοὺς πρὸς ἔχωμαι. καὶ ἀξιῶ
 ὑμᾶς ἀλλήλους διδάσκειν τὸ φράζειν, ὅσοι
 ἐμῶ πώποτε ἀκηκόατε διαλεγομένης. πολλοὶ δὲ
 ὑμῶν

ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ὑμῶν οἱ τοῖσ' αὐτοῖς εἰσι. φράζετε οὖν ἀλλήλοις, εἰ
 πώποτε ἢ σμικρὸν ἢ μέγα, ἠκασέτις ὑμῶν
 περὶ τῶν τοιούτων διαλεγομένης. καὶ ἐκ τούτου
 γινώσθε, ὅτι τοιαῦτ' ὅσι καὶ τ' ἄλλα περὶ ἑμῶν
 αἰ οἱ πολλοὶ λέγουσιν. ἀλλὰ γὰρ οὔτε τούτων
 οὐδέ μ' ὅσι, οὐδέ γ' εἰ τινὲς ἀκηκόατε, ὡς ἐγὼ
 παιδεύειν ἐπιχερῶν ἀνθρώπων, καὶ χεῖματα
 πράττομαι. οὐδέ τούτο ἀληθές. ἐπεὶ καὶ τούτο γέ
 μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι, εἰ τις οἷός τ' εἴη παιδεύειν
 ἀνθρώπων, ὡσπερ Γοργίας ὁ Λεοντίνου. καὶ
 Πρόδικου ὁ Χεῖου. καὶ Ἰππίας ὁ Ηλείου. τούτων
 γὰρ ἕκαστος ὡς ἄνδρες οἷός τ' εἰσιν ἰὼν εἰς
 ἑκάστῳ τῶν πόλεων, τοὺς νέους, οἷς ἔξῃσι τῶν
 ἑαυτῶν πολιτῶν προῖκα ξυνοῖναι ὡς ἂν βέλονται,
 τούτους πείθουσι τὰς ἐκείνων ξυνοσίας
 ἀπολιπόντας, σφίσι ξυνοῖναι χεῖματα δίδόντας,
 καὶ χάριν προσαιδέειν, ἐπεὶ καὶ ἄλλου
 ἀνὴρ ὅσι Πάριου ἐνθάδε σοφός, ὃν ἐγὼ ἠδοῦμαι
 ἐπιδημῶντα. ἔτυχον γὰρ προσελθῶν ἀνα
 δρῆ, ὅς τε τελέκει χεῖματα σοφισαῖς πλείω, ἢ
 ξύμπαντες οἱ ἄλλοι, καλλία τῶν Ἰππονίκων
 τούτων οὖν ἀνθρώπων. ἐσὼν γὰρ αὐτῶν δύο ἦε. ὡς
 καλλία ἢ μ' εἰ ἐγὼ, εἰ μὲν σὺ τῶν ἦε πώλλω
 ἢ μόλις ἐγενέσθην, εἰχόμενον ἂν αὐτῶν ἐπιστά
 τῶ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

τίω λαβεῖν ἢ μιθῶσασθαι, ὅς ἔμελλον αὐτῷ
καλῶ καὶ κατὰ ποιήσειν τίω πρῶτον ἑσέσασθαι ἀρεῶν
τίω. ἢ ἦ ἔστι οὐτὸ ἢ τῶ ἰπτικῶν τῶν, ἢ τῶ
γεωργικῶν. ἢ ἦ ἔπειθ ἄνθρώπων ἐσοῦν, τίνα
αὐτοῖς ἐν νῶ ἔχεις ἐπιστάτῃ λαβεῖν; τίς τῆς
τοιαύτης ἀρετῆς τῆς ἀνθρωπίνης τῆς ἢ πολιτικῆς
ἢ ἐπιστήμων ἐσί; σε οἶμαι γὰρ ἐσκέφθαι,
διὰ τί τῶ τῶ ἢ ἔωρ κτῆσι. ἐστὶ τίς ἔφω ἐγώ,
ἢ οὐ; Πανύ γε ἢ ὅς. τίς ἢ ἔγω, καὶ ποῦ
δᾶπος, ἢ πόσῃ διδᾶσκει; εὐίω ἔφη ὦ
Σώκρατες, Πάρι, πέντε μῶν. καὶ ἐγὼ τῶν
εὐίω ἐμακάρισσα, εἰ ὡς ἀληθῶς ἔχοι τὰν
τίω τίω τέχνῃ, ἢ οὕτως ἐμμελῶς διδᾶσθαι
κοι. ἐγὼ οὐ καὶ αὐτὸς ἐκαλλιωόμην τῆ
ἢ ἑβρωόμην ἄν, εἰ ἢ ἐπιστάμην ταῦτα. ἀλλ᾽
οὐ γὰρ ἐπίσταμαι ἄνδρες ἀθηναῖοι. ὑπολάβοι
ἄν οὐ καὶ ἕως, ἀλλ᾽ ὡς Σώκρατες τὸ σοῦ τί
ἔστι πρᾶγμα; πόθεν αἱ διαβολαῖ σαι αὐτῇ γεν
γόνασιν; οὐ γὰρ δήπερ σὺ γέ ουδὲν, τῶ ἄλλω
πρῶτον πρᾶγματενομήσῃ, ἔπειτα πο
σάυτη φήμη τὸ καὶ λόγῳ γέγονεν, εἰ μήτι
ἐπρᾶτῃς ἀλλοῖον ἢ οἱ πολλοί. λέγε οὐ καὶ ἡμῶν
τί ἔστι, ἵνα μὴ καὶ ἡμεῖς πρὶ σὺ αὐτοχεδία
ζομῶ. ταυτί μοι δοκεῖ δίκαια λέγῃν ὃ λέγω.

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

καὶ γὰρ ἡμῖν περὶ ἄσομαι ἀποδείξαι τί ποτ' ὄζειν
 τοῦτο, ὃ ἐμοὶ πεποίηκε τό, τε ὄνομα καὶ τὴν
 διαβολὴν. ἀκδέτε δὴ, καὶ ἴσως μὲν δόξω ἡσῖν
 ὑμῶν παύσειν. εὖ μὲν τοῖ ἴσε, πᾶσα ὑμῖν τὴν
 ἀλήθειαν ἐρῶ. ἐγὼ γὰρ ὡ ἄνδρες ἀθηναῖοι δι
 ούδερ, ἀλλ' ἢ διὰ σοφίαν ἡνᾶ, τοῦτο τὸ ὄνομα
 μα ἔοχνα. ποῖαν δὴ σοφίαν ταύτην; ἢ πέρ
 ὄζειν ἴσως ἀνθρωπίνη σοφία. τοῦ ὄντι γὰρ κιν
 δωεύω ταύτην εἶναι σοφός. οὗτοι δὲ τάχ' ἄρ,
 οὐδ' ἄρ' ἔλεγον, μαζω ἡνᾶ ἢ κατ' ἀνθρωπομ σο
 φίαν, σοφοὶ εἶεν. ἢ οὐκ ἔχω ὅ, ἡ λέγω. οὐ γὰρ
 δὴ ἐγωγε αὐτὴν ἐπίσταμαι. ἀλλ' ὅς ἡς φησὶ,
 ψεύδεται τε καὶ ἐπὶ διαβολῆ τῆ ἐμῆ λέγει. καὶ
 μοι ὡ ἄνδρες ἀθηναῖοι μὴ δορυβήσητε μηδερ,
 ἄρ δόξω τί ὑμῖν μέγα λέγειν. οὐ γὰρ ἐμὸν ἐρῶ
 τὸν λόγον, ὅρ ἄρ λέγω. ἀλλ' εἰς ἀξιόχρεων ὑμῖν
 τὸν λέγοντα ἀνοίσω. τῆς γὰρ ἐμῆς, εἰ δὴ ἡς
 ὄζει σοφία καὶ οἴα, μάρτυρα ὑμῖν πρέξομαι
 τὸν θεὸν τὸν ἐν Δελφοῖς. χαίρεφῶντα γὰρ ἴσε
 δὴ πρ. οὗτ' ἔμὸς ἔταῖρ' ἢ ἢ ἐκ νέσ. καὶ
 ὑμῶν τοῦ πλῆθει ἔταῖρ' ἢ τὴ καὶ ξωέφυγε τὴ
 φύγην ταύτην, καὶ μετ' ὑμῶν κατήλθε. καὶ ἴσε
 δὴ οἴ' ἢ χαίρε φῶν. ὡς σφοδρός, ἐφ' οὗ
 ὄρμησαι. καὶ δὴ ὡστε καὶ εἰς Δελφοῖς ἐλθῶν,
 ἐτόλμησε

ΑΠΟΛΟΓΙΑ,

ἔτόλμησε τὸτο μαντεύσασθαι, καὶ ὅπως λέγω
 μὴ θορυβῆτε ὡς ἄνδρες. ἤρετο γὰρ δὴ, εἰ τις
 ἐμὲ εἶη σοφώτερος. ἀνείλερ οὖρ ἡ Πυθία, μηδένα
 σοφώτερον εἶναι. καὶ τούτων περὶ, ὁ ἀδελφός
 ὑμῖν αὐτῶς οὕτως μαρτυρήσει, ἐπειδὴ ἐκεῖ
 νῶς τετελεύτηκε. σκέψασθε δὴ ὡς ἐνεκα ταῦτα
 λέγω, μέλλω γὰρ ὑμᾶς διδάξαι, ὅθεν μοι
 ἡ διαβολὴ γέγονε, ταῦτα γὰρ ἐγὼ ἀκῶρα,
 ἐνεθυμῶμαι οὕτως, τί ποτε λέγει ὁ θεός; καὶ τί
 ποτε ἀνιπτεται; ἐγὼ γὰρ δὴ οὔτε μέγα οὔτε
 σμικρὸν ξύωιδ' ἀεμαυτῶ σοφός ὡρ, τί οὖρ πο-
 τε λέγει, φάσκωρ ἐμὲ σοφώτατον εἶναι; οὐ γὰρ
 δῆπὸς ψευδεταί γε, οὐ γὰρ θέμις αὐτῶ, καὶ
 πολὺρ μὲν χρόνον ἠπόρηρ, τί ποτε λέγει.
 ἔπειτα μόλις πάνυ ἐπὶ ζήτησιν αὐτῶς τοιαύτηρ
 ἵνα ἐξαπόμην, ἠλθορ ἰπὶ ἵνα πῶ δοκόντων
 σοφῶρ εἶναι, ὡς ἐντανῦθα εἰ πέρ τις ἐλέγω
 ξωρ τὸ μαντεῖον, ἢ ἀποφανῶρ τῶς ἰχνησῶρ;
 οὐ οὐτῶ γέ μιν σοφώτερος, σὺ δ' ἐμὲ ἔφη-
 σα, διασκοπῶρ οὖρ τούτων, ὄνομα ἴ γ' οὐδέμ
 δέομαι λέγειν, ἢρ δέ τις πῶ πολίτικῶρ,
 πρὸς ὅρ ἐγὼ σκοπῶρ τοιστονί τί ἔπαθορ ὡ
 ἄνδρες ἀθλιωαῖοι, καὶ διαλεγόμενῶ αὐτῶ,
 ἐδοξέ μοι οὐτῶ ὁ ἀνήρ δοκεῖρ μὲν εἶναι σοφός
 ἄλλοῖς

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

ἄλλοις τὲ πολλοῖς ἀνθρώποις, ἢ μάλιστα ἑαυ-
 τῷ, εἶναι δ' οὐ. καὶ πρῶτα ἐπειρώμην αὐτῷ διακ-
 νύναί, ὅτι οἴοιτο μὲν εἶναι σοφός, εἴη δ' οὐ.
 ἐντεῦθεν οὖν τὸ τῷ τὲ ἀπηνχθόμην, καὶ πολλο-
 ῖς ἄλλοις πρὸντων. πρὸς ἑμαυτὸν δ' οὖν ἀπιῶν,
 ἐλογιζόμην ὅτι τὸ τῷ μὲν τοῦ ἀνθρώπου ἐγὼ
 σοφώτερός εἰμι. κινδυνεύει μὲν γὰρ ἡμῶν
 οὐδέτερος οὐδὲν καλὸν οὐδ' ἀγαθὸν εἰδέ-
 ναι, ἀλλ' οὐτ' οὐ μὲν οἶεταί τι εἰδέναι, οὐκ εἰ-
 δώς. ἐγὼ δὲ ὡσπρὸς οὖν οὐκ οἶδα, οὐδὲ οἶομαι.
 εἴοικα γὰρ τὸ τῷ γε σμικρῷ ἔνι αὐτῷ τὸ τῷ σο-
 φώτερος εἶναι, οὐ μὲν οἶδα, οὐδὲ οἶομαι εἰδέ-
 ναι, ἐντεῦθεν ἔτι ἄλλοις ἢ ἐκεῖνος δοκούντων
 σοφοτέρων εἶναι. ἢ μοι ταῦτα ταῦτα ἐδόξε. ἢ
 ἐνταῦθα καὶ κείνῳ καὶ ἄλλοις πολλοῖς ἀπην-
 χθόμην. μετὰ ταῦτα οὖν ἤδη ἐφεξῆς ἢ ἄλλοις
 θανόμενος μὲν καὶ λυπόμενος, ἢ δὲ εἰδώς
 οὐ ἀπηνχθανόμενος. ὅμως δὲ ἀναγκαῖον ἐδόκει
 εἶναι, τὸ τῷ δεῖν, ὡς πλείους ποιεῖσθαι, καὶ
 εἶναι σκοπεῖν τὸν χρησιμὸν τί λέγει ἐπὶ
 ἅπαντας τοὺς τί δοκούντας εἰδέναι. ἢ νῆ τὸν κύ-
 να ὡς ἄνδρες ἀθλωαῖοι. δεῖ γὰρ πρὸς ὑμᾶς τὰ
 ληθῆ λέγειν, ἢ μὲν ἐγὼ ἐπαθὸν τι τοῦτο. οἱ μὲν
 μάλιστα εὐδοκίμουντες ἐδόξαί μοι ὀλίγους δεῖν
 τῷ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

τῶν πλείστων ἐνδεῖς εἶναι ζητοῦντι κατὰ τὸν
 θεόν, ἄλλοι δὲ δοκῶντες φαυλότροποι, ἐπεικῆς
 σεροὶ εἶναι ἄνδρες πρὸς τὸ φρονίμως ἔχειν, δεῖ
 δὴ ὑμῖν πῶς ἐμὴν πλάνην ἐπιδέξαι ὡσπερ
 πόντος τινὰς πονδύνθῃ, ἵνα μοι ἢ ἀνέλεγκτος
 ἢ μαυτεία γένοιτο, μετὰ γὰρ τοὺς πολιτι-
 κούς ἢ ἰατρικούς τοὺς ποικίλους, τὸς τε πῶς τραγω-
 δίῳν, καὶ τοὺς πῶς διθυράμβων, καὶ τοὺς ἄλλο-
 λους, ὡς ἐν ταῦτα ἐπαυτοφώρῳ καταληψόμε-
 νος ἐμαυτὸν ἀμαθέσερον ἐκείνων ὄντα, ἀναλαμ-
 βάνων οὐκ αὐτῶν τὰ ποιήματα, ἃ μοι ἐδόκει
 μάλιστα πεπραγματοῦσθαι αὐτοῖς, διηρώτων
 ἂν αὐτοὺς, τί λέγειν, ἢ ἅμα ἢ καὶ μαυθάνοιμι
 παρ' αὐτῶν. ἀιοχάομαι οὐκ ὑμῖν εἶπεῖν ὡς
 ἄνδρες τὰ ληθῆ, ὅμως δὲ ζητέον, ὡς ἐπὶ γὰρ
 εἶπεῖν ὀλίγων αὐτῶν ἅπαντες οἱ παρόντες ἂν
 βέλτιον ἔλεγον πρὸς ὧν αὐτοὶ ἐπεποιήκεσαν.
 ἔγνω οὐκ ἂν καὶ πρὸς πῶς ποικίλων ἐν ὀλίγω
 τῷτο, ὅτι οὐ σοφία ποιοῖεν, ἃ ποιοῖεν, ἀλλὰ
 φύσιν τινὶ καὶ ἐνθεσιαζόντες ὡσπερ οἱ θεομάνα-
 τες καὶ εἰ χρισμωδοί, καὶ γούρ οὗτοι λέγουσι μὲν
 πολλὰ καλὰ, ἴσασι δὲ οὐδὲν, ὧν λέγουσι.
 τοῦτῳ τί μοι ἐφάνησάν πάθῃ καὶ οἱ ποικί-
 ται πεπονηότες, καὶ ἅμα ἐδοξίμην αὐτῶν διὰ τὸ
 ποίησιν

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

ποικίλιν οἰόμενων ἢ τὰλλα σοφωτάτων εἶναι
 ἀνθρώπων, ἃ οὐκ ἦσαν, ἀπίστα οὐκ ἢ ἐντεῦθεν
 τοῦ αὐτοῦ οἰόμεθα ποριγεγονέναι, ὅπως καὶ
 ἦν πολυτελεῶν, τελευτῶν οὐκ, ἐπὶ τοὺς χείρας
 τέχνας ἦσαν, ἐμαυτῶ γὰρ ξυμῆδαι οὐδὲν ἐπι-
 σαμνῶ, ὡς ἐπεὶ εἶπεν, τὸτ' οὖν δ' ἐγὼ ἦδαι,
 οὐ εὐρήσοιμι, πολλὰ ἢ καλὰ ἐπισαμνῶς,
 ἢ τὸτ' οὐκ ἐφεύδην, ἀλλ' ἠπισαυτο,
 ἃ ἐγὼ οὐκ ἠπισαμνῶ, ἢ μὲ ταύτη σοφώτεροι
 ἦσαν, ἀλλ' ὡς ἄνδρες ἀθλιώται τὰυτὸν μοι εἶδον
 ξαρ ἔχον ἀμάρτημα, ὅπως καὶ οἱ ποιηταί,
 ἢ οἱ ἀγαθοὶ δημιουργοὶ, διὰ τὸ τὴν τέχνην κα-
 λῶς ἐξοργάζεσθαι, ἕκαστος ἢ εἶς καὶ τὰλλα τὰ
 μέγιστα σοφώτατα εἶναι, ἢ αὐτῶν αὐτῆ
 ἢ πλῆμ μέλφα, ἐκείνην πλὴν σοφίαν ἀπέκρυ-
 πτην, ὡς ἐ με καὶ αὐτὸν ἀνθρώπων ὑπὲρ τῶν
 χησμῶν, πότερα δεξιάμην ἢ, οὕτως ὡσπερ
 ἔχω, ἔχον, μήτε τί σοφός ὢν πλὴν ἐκείνων σο-
 φίαν, μήτε ἀμαθὴς πλὴν ἀμαθίαν, ἢ ἀμφοτέρω
 ἢ ἐκείνοι ἔχουσιν ἔχον, ἀπεκρινάμην οὐκ ἐμαυ-
 τῶ, ἢ τοῦ χησμῶ, οὐ μοι λυσιτελεῖ, ὡσπερ
 ἔχω ἔχον, ἐκ τανύτης ἢ δὴ τῆς ἐξετάσεως ὡς
 ἄνδρες ἀθλιώται, πολλοὶ μὲν ἀπέχθαι μοι
 γεγονόσι, ἢ οἷα χαλεπώτατα ἢ βαρύτατα,
 ὡς

ἈΠΟΛΟΓΙΑ.

ὥστε πολλὰς διαβολὰς ἀπ' αὐτῶν γεγονέναι.
 ὄνομα δὲ τὸτο, λέγεσθαι σοφὸς εἶναι, οἴονται
 ὅτι με ἐκάστοτε οἱ πρῶντες ταῦτα αὐτὸν εἶναι
 σοφόν, ἢ ἄν ἄλλον ὁμιλέω. τὸ δὲ, κινδυνεύει
 ὡς ἄνδρες ἀθλῶν, ἔστι ὅτι ὁ θεὸς σοφὸς εἶναι.
 ἢ ἐν τῷ γρηγορήσει τῷτο λέγειν, ὅτι ἢ ἀν-
 θρωπίνῃ σοφία ὀλίγη ἔστι ἀξία ὅτι ἢ οὐδενός.
 καὶ φαίνεται τῷτο λέγειν τὸν Σωκράτην.
 προσκεχῆσθαι δὲ τῷ ἐμῷ ὀνόματι, ἐμὲ παρ-
 ράδειγμα ποιῶμεθα. ὡς ἂν εἶποι, ὅτι
 οὐτὸ ἡμῶν ἄνθρωποι, σοφώτατός ἐστιν, ὅς τις
 ὡς ὁ Σωκράτης ἔγνωκεν, ὅτι οὐδενός ἀξίός ἐστι
 τῆ ἀληθείας πρὸς σοφίαν. ταῦτ' οὖν ἐγὼ μὲν
 ἔτι ἢ ὑμῶν παρρησίᾳ ἡμῶν ζητῶ καὶ ἐρῶ, κατὰ
 τὸν θεόν, ἢ τῶν ἀσῶν ἢ τῶν ξένων, ἢ τινὰ
 οἴομαι σοφὸν εἶναι. καὶ ἐπειδὴ μοι μὴ δοκῆ,
 τῷ θεῷ βοηθῶν ἐνδείκνυμαι, ὅτι οὐκ ἔστι σο-
 φός, ἢ ὑπὸ ταύτης τῆς ἀχολίας, οὐτέ τι τῶν
 τῆς πόλεως πρῶτα μοι ἀχολίᾳ γέγονεν, ἀξίον
 λόγου, οὐτε τῶ οἰκείων. ἀλλ' ἐν πενία μυρία εἰμι,
 δία τὸ τοῦ θεοῦ λατρείαν. πρὸς δὲ τούτοις οἱ νέοι
 μοι ἐπακολούθουντες, οἷς μάλιστα ἀχολίᾳ ἐστιν, οἱ
 τῶ πλεονεξίας αὐτόματοι, χαίρουσιν ἀκρό-
 ντες ὁμιλέω ἡμῶν ἀνθρώπων. Ἐὰν αὐτοὶ
πολλάκις

ΣΩΚΡΑΤΟΙΣ

πολλάκις ἐμὲ μιμῶνται, εἶτα ἐπιχειροῦσιν
 ἄλλας ζητάζην, κ' ἄπ' ἄρα οἶμαι εὐρίσκουσι
 πολλὰ ἀφθονίαν οἰομύων μὲν εἰδέναι, ἢ ἢ ἢ
 ἀνθρώπων, εἰδότες δὲ ἢ ὀλίγα, ἢ οὐδὲν. οὐτε
 θεοὶ οἱ ὑπ' αὐτῶν ζηταζόμενοι, ἐμοὶ ὀργί-
 ζοντες, οὐχ αὐτοῖς. καὶ λέγουσιν, ὡς Σωκράτης
 τίς ὅστις μιμῶνται, ἢ διαφθείρει τοὺς νέους,
 καὶ ἐπειδ' ἄρ' ἢ αὐτοὺς ἐρωτᾷ, ὅ, ἢ ποιῶν, καὶ
 ὅ, ἢ διδάσκων, ἔχουσι μὲν οὐδὲν εἰπεῖν, ἀλλ'
 ἀγνοοῦσιν. ἵνα δὲ μὴ δοκῶσιν ἀπορεῖν τὰ κατὰ
 πάντων ἢ φιλοσοφούντων πρόχειρα ταῦτα
 λέγουσιν, ὅτι τὰ μετέωρα, καὶ τὰ ὑπὸ γῆς,
 καὶ θεοὺς, μὴ νομίζῃ. καὶ τὸν ἡτῶ λόγον, κρεῖτ-
 τω ποιῆι, τὰ γὰρ ἀληθῆ οἶμαι οὐκ ἄρ' ἐθέλοισιν
 λέγειν. ὅτι κατάδηλοι γίνονται, προσποιού-
 μνοι μὲν εἰδέναι, εἰδότες δὲ οὐδὲν. ἅτε οὐκ
 οἶμαι φιλότιμοι ὄντες καὶ σφοδροὶ καὶ πολλο-
 λοί, καὶ ξυπτεταγμένως καὶ πειθαυῶς λέγοντες
 πρὸς ἐμῶν, ἐμπεπλήκασιν ὑμῶν τὰ ὦτα, καὶ
 πάλαι καὶ σφοδρῶς διαβάλλοντες, ἐκ τού-
 των καὶ μέλιτός μοι ἐπέθετο καὶ ἀνυτῶ καὶ
 ἀνυκῶν. μέλιτῶ μὲν, ὑπὲρ ἢ ποιητῶν ἀχ-
 θόμενῶν. ἀνυτῶ δὲ, ὑπὲρ ἢ δημιουργῶν
 ἢ πολιτικῶν. ἀνυκῶν δὲ, ὑπὲρ ἢ ῥητόρων.
 ὡς τε

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ὥστε ὅπως ἐγὼ ἀρχόμενος ἔλεγον, θαυμάσοι μὲν ἄρ, εἰ οἷός τ' εἴην ἐγὼ ὑμῶν ταύτῃ πῶς διαβολῶν δ' ἐλεείδης, ἐν οὕτως ὀλίγῳ χρόνῳ, οὕτω πολλῶν γεγονῆσιν. ταυτὰ ὅτι ὑμῖν ὡς ἄνδρες ἀθλωαῖοι τὰ ληθῆ, ἢ ὑμᾶς οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν ἀποκρυφάμενος ἐγὼ λέγω, οὐδὲ ὑποσηλάμενος. καὶ τοι εἰ σχεδὸν, ὅτι τοῖς αὐτοῖς ἀπεχθάνομαι, ὅτι καὶ κημῆριον, ὅτι ἀληθῆ λέγω, ἢ ὅτι αὕτη ὅτι ἢ διαβολῆ ἢ ἐμῆ, ἢ τὰ αἴτια ταῦτα ὅτι. καὶ ἔαρ τε νῦν, ἔάντε αὐθις ζητήσητε ταῦτα οὕτως εὐρήσετε. πρὶ μὲν οὖν ὧν οἱ πρῶτοι μὲν κατηγοροῖν κατηγόρων, αὕτη ἔσω ἰκανῆ ἀπολογία πρὸς ὑμᾶς. πρὸς δὲ μέλιτον τὸν ἀγαθὸν ἢ φιλόπολιμ ὡς φησι, ἢ τοὺς ὑσέρους, μεταταῦτα περάσομαι ἀπολογησάμενος. αὐθις γὰρ δὴ ὡσπερ τῶν ἐτέρων ὄντων κατηγόρων, λάβωμεν αὐτῶν τῶν ἀντινομισίαν. ἔχει δὲ ὡς πῶς. Σωκράτη φησὶν ἀδικεῖν, τὸς τε νέους διαφθείροντα, ὅτι θεοὺς οὐκ ἢ πόλις νομίζει, οὐ νομίζοντα, ἔτδρα δὲ δαιμόνια καινά, τὸ μὲν δὴ ἐγκλημα τοιούτων ὅτι. τῶν δὲ τοι ἐγκλήματων ἐν ἑκάσῳ ζητεῖται σωμῶν. φησὶ γὰρ δὴ τοὺς νέους ἀδικεῖν με διαφθείροντα, ἐγὼ δὲ ὡς ἄνδρες ἀθλωαῖοι, ἀδικεῖν

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

φημι μέλιτον, ὅτι πωδὴ χαριεντίζετη, ῥαδίως
 εἰς ἀγῶνας καθισὰς ἀνθρώπους, πρὶ πραγμά-
 των προαποιδμυθ πωδ' ἀζην ἢ κίθεος,
 ὧν οὐδὲν πώποτε τὸ τῶ ἐμέλησεν. ὡς δὲ τοῖτο
 οὕτως ἔχει, πωδ' ἀσομα ἢ ὑμῖν ὑποδ' ἔξαι. ἢ
 μοι δένρο ὦ μέλιτε εἶπέ, ἄλλοτι ἢ πρὶ πλεί-
 σθ ποιῆ, ὅπως ὡς βέλτισοι οἱ νεώτεροι ἔσοντες
 ἔγωγε. ἴθι δὴ νῦν εἶπέ τῶ τοῖς, τίς αὐτοὺς βελ-
 τίς ποιῆ; δὴλον γρ' οὐ οἶδα, μέλον γέσοι.
 τὸν μὲν γὰρ διαφθείροντα δ' ἐξυρῶν ὡς φησ;
 ἐμὲ εἰσ' ἄγεις τ' αὐτοῖσι ἢ κατηγορεῖς. τὸν δὲ δὴ
 βελτίς ποιῶντα, ἴθι εἶπέ, ἢ μύουσον αὐ-
 τοῖς τίς ὄζει. ὄζει ὦ μέλιτε οὐ σιγαῖς, ἢ οὐκ
 ἔχεις εἰπεῖν; ἢ τοι οὐκ ἀχρόν σοι δοκεῖ
 εἶναι. ἢ ἰκανὸν τεκμήριον, ὅν δὴ ἐγὼ λέγω, οὐ
 σοὶ οὐδὲν μεμέληκε; ἀλλ' εἶπέ ὦ ἀγαθέ τίς
 αὐτοὺς ἀμείνεις ποιῆ; οἱ νόμοι. ἀλλ' οὐ τοῖτο
 ἐρωτῶ, ὦ βέλτισε, ἀλλὰ τίς ἀνθρωπῶ, ὅς τις
 πρῶτον εἰ αὐτὸ τοῖτο οἶδε, τοὺς νόμους. οὗτοι ὦ
 Σώκρατες οἱ δίκασαί. πῶς λέγεις ὦ μέλιτε; οἶδε
 τοὺς νέες πωδ' ἐνφρ οἶοι τέ εἰσι, ἢ βελτίς
 ποιῆ; μάλισα. πότ' ὄροι ἄν πάντες, ἢ οἱ μὲν
 αὐτῶν, οἶδ' οὐ; ἄπαντες. εὐγε νῆ πῶ ἦσαν
 λέγεις, εἰ πολλὰ ἀφθονία πρὶ ἀφελόντων.
 τί δὲ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ

τί δὲ δὴ, οἶδε οἱ ἀκροαταὶ βελτίους ποιῶσιν
ἢ οὐ; καὶ οὗτοι, τί δὲ οἱ βελυταί; καὶ οἱ
βελυταί. Ἄλλ' ἄρα ὦ μέλιτε, μὴ οἱ ἐν τῇ
ἐκκλησίᾳ ἐκκλησιασαὶ διαφθείρῃσι τοὺς νεω-
τέρους, ἢ κακῆνοι βελτίους ποιῶσιν ἅπαντες;
καὶ ἐκῆνοι. Πάντες ἄρα ὡς ἔοικεν ἀθωαῖοι κα-
λοὺς καὶ γαθοὺς ποιῶσι, πλὴν ἐμῶ. ἐγὼ δὲ
μόνον διαφθείρω. οὕτω λέγεις Πάνυ σφόδρα
ταῦτα λέγω. πολλὴν γέ μιν κατέγνωκας
ἀτυχίαν, καὶ μοι ἀποκρίναί, ἢ καὶ πρὸ ἵππων
οὕτω σοὶ δοκεῖ ἔχειν, οἱ μὲν βελτίους ποιῶ-
ντες αὐτοὺς, ἅπαντες ἄνθρωποι εἶναι, εἷς δὲ τις
διαφθείρω; ἢ τὸνναντίον τὸττα πάν, εἷς μὲν τις
ὁ βελτίους γε οἶός τε ὡς ποιῶν, ἢ πάνυ ὀλίγοι
οἱ ἵππικοι, οἱ δὲ πολλοὶ ἐάνπῃ ξωῶσι. Ἐξωῶ-
νται ἵπποις, διαφθείρῃσι; οὐχ οὕτως ἔχει ὦ
μέλιτε καὶ πρὸ ἵππων καὶ πῶ ἄλλων ἅπαν-
των ζώων; πάντως δὴ πᾶς ἐάντε σὺ καὶ ἄνυτῶ
μὴ φῆτε, ἐὰρ τε φῆτε. πολλὴ γὰρ ἄν τις εὐδαι-
μονία εἴη πρὸ τοὺς νέους, εἰ εἷς μὲν μόνον
αὐτοὺς διαφθείρη, οἱ δὲ ἄλλοι ὠφελεῖσιν. ἀλλὰ
γὰρ ὦ μέλιτε ἱκανῶς ἐπίδεικνυσαι, ὅτι οὐδὲ
πώποτε ἐφρόνιζας πῶ νέων, καὶ ὡφῶς
ἀποφαίνεις πλὴν αὐτοῦ ἀμέλειαν, ὅτι οὐδὲρ σοὶ

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

μεμέληκε πρὶ ὧν ἐμὲ εἰσάγει. ἔτι δὲ ἡμίρει
 πὲ ὧ πρὸς δῖος μέλιτε, πότρου ὅτι οἰκίρ
 ἀμφοῖν ἐν πολίταις χησοῖς ἢ πονηροῖς; ὧ τᾶμ
 ἀπόκριναι. οὐδὲν γὰρ ται χαλεπὸν ἐρωτῶ. οὐχ
 οἱ μὲν πονηροὶ αἰεὶ κακὸν ἔργάζοντες τοὺς αἰ
 ἐγγυτάτω αὐτῶν ὄντας, οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἀγα
 θὸν ἔργον γέ. ἔστιν οὖν ὅστις βόλεται ὑπὸ πῶ
 ξαυόντων βλάβησιν μᾶλλον ἢ ὠφελῆσιν;
 ἀπόκρινε ὧ γαθέ. ἢ γὰρ ὁ νόμος κελεύει ἀπο
 κρίνεσθαι. ἔσθ' ὅστις βόλεται βλάβησιν; οὐ δὴ
 τα. φερε δὴ πότρου ἐμὲ εἰσάγει δέντρο, ὡς
 διαφθείροντα τοὺς νέους ἢ τῶν πονηροτά
 τος ποιῶντα, ἐκόντα, ἢ ἄκοντα; ἐκόντα ἔγω
 γε. τί δὴ ποτ' ὧ μέλιτε ποσῶτον σὺ ἐμῶ σο
 φώτερόν ἐστι πηλικότερόν ἐστι, πηλικότερόν δὲ
 ὧν; ὡς εἶ μὲν ἔγνωκας, οὐ οἱ μὲν κακοί κα
 κόντι ἐργάζοντες αἰεὶ τοὺς μάλιστα πηλικότερο
 ἔσθ' αὐτῶν. οἱ δὲ ἀγαθοὶ ἀγαθόντι. ἐγὼ δὲ δὴ εἰς πο
 σῶτον ἀμαθίας ἤκω, ὡς ἢ τούτου ἀγνοῶ, ὅτι ἔσθ'
 τινὰ μοχθηρὸν ποιήσω πῶ ξαυόντων, κινδυνεύ
 σω κακὸν τι λαβεῖν ὑπὸ αὐτῶ. ὡς τῶ ποσῶ
 τον κακὸν ἐκὼν ποιῶ ὡς φησὶ σὺ; ταῦτα ἐγὼ σοι
 οὐ πείθομαι ὧ μέλιτε, οἶμαι δὲ οὐδὲ ἄλλω ἀν
 θρώπων οὐδένα, ἀλλὰ ἢ οὐ διαφθείρω, ἢ διαφθεί
 ρω.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ρω, ἄκωρ, ὡς τε σύ γε κατ' ἀμφοτέρωθεν ψεύδῃ, εἰ δὲ
 ἄκωρ διαφθείρω πῶς τοιούτων καὶ ἀκασίω
 ἀμαρτημάτων, οὐ δεῦρον νόμος εἰσάγει ἐσίμ.
 ἀλλ' ἰδίᾳ λαβόντα διδάσκει καὶ νουθετεῖ.
 δῆλον γάρ, ὅτι ἐὰν μάθω, πάυσσομαι ὅ, γε
 ἄκωρ ποιῶ. σὺ δὲ συγγενὸς μὲν μοι καὶ διδάξαι
 ἔφυγες, καὶ οὐκ ἠθέλησας. δεῦρο δὲ εἰσάγεις, οἱ νόμοι
 δὲ εἰσάγει τοὺς κολάσεως δεομένους,
 ἀλλ' οὐ μαθήσεως. ἀλλὰ γὰρ ὡς ἄνδρες ἀθλιωταῖοι
 τοιοῦτο μὲν δῆλον ἦδη δὲ εἰμ, οὐ γὰρ ἔλεγον. ὅτι
 μελίτω τούτῳ οὔτε μέγα οὔτε μικρὸν πώποτε
 ἐμέλησεν. ὅμως δὲ δὴ λέγε ἡμῖν, πῶς με φῆς
 διαφθείρει ὡς μέλιτε τοὺς νεωτέρους; ἢ δῆλον ὅτι
 κατὰ τὴν γραφὴν ἢ ἐγράψω θεοὺς διδάσκοντα
 μὴ νομίζω, οὐδὲ ἢ πόλις νομίζω; ἔτι δὲ
 δαιμόνια καὶ ἀνὰ, οὐ ταῦτα λέγεις ὅτι διδάσκω
 κωρ διαφθείρω; πάνυ μὲν οὖν σφόδρα ταῦτα
 λέγω. Πρὸς αὐτῶν τοίνυν ὡς μέλιτε τούτων πῶς
 θεῶν, ὡς νῦν ὁ λόγος δὲ εἰμ, εἰπέ ἔτι σαφέστερον
 καὶ ἐμοὶ καὶ τοῖς ἀνδράσι τοιοῦσίμ. ἐγὼ γὰρ
 οὐ δάωμαι μαθεῖν, πότερην λέγεις διδάσκω
 σκωρ με νομίζω εἶναι θεοὺς, καὶ αὐτοὺς ἄρα
 νομίζω εἶναι θεοὺς, καὶ οὐκ εἰμί τοῦ πρώτου
 ἀθεῖ, οὐ δὲ ταύτη ἀδικῶ, οὐ μὲν τοι ὡς πέρ γε

Σ Ω Κ Ρ Α Τ Ο Υ Σ

ἢ πόλις, ἀλλ' ἑτέρως. καὶ τοῦτ' ὅστις ὁ μοι ἐγκά-
 λῃς, οὐκ ἑτέρως; ἢ πάντ' ἅπανσι με φῆς, οὔτε ἀν-
 τὸν νομίζῃ θεοὺς, τὸς τε ἄλλους ταῦτα διδά-
 σκῃ; ταῦτα λέγω, ὡς το παράπαρ' οὐ νομίζεις
 θεός. ὦ θαυμάσιε μέλιτε, ἵνα τί ταῦτα λέ-
 γεις; οὐδὲ ἥλιον, οὐδὲ σελεύω ἀρα νομίζω εἶναι
 θεοὺς ὡσπερ οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι; μὰ δὲ ὦ ἄν-
 δρες δίκασαί, ἐπεὶ τὸν μὲν ἥλιον, λίθον φησὶν
 εἶναι. τὸ δὲ σελεύω, γλῶ. Ἀναξαγόρας οἷα κατη-
 γορεῖν ὦ εἴλε μέλιτε. καὶ οὕτω καταφρονεῖς
 τῶνδε, καὶ οἷα αὐτοὺς ἀπείρους γραμμάτων
 εἶναι, ὡς τε οὐκ εἶδέαι ὅτι Ἀναξαγόρας βιβλία
 τοῖ κλαρομύθους γέμει τούτων τῶν λόγων. καὶ
 δὲ καὶ οἱ νέοι ταῦτα παρ' ἐμῶ μαυθάνουσιν, ἀ-
 ἔξισιν ἐνίοτε, εἰ πάνυ πολλὰ, δραχμῆς ἐκ τῆς
 ὀρχήσεως πριαμύοις; Σωκράτης καταγελάσῃ,
 ἔα μὲν προσωπιῆτη ἑαυτῶ εἶναι, ἄλλως τε καὶ οὕτως
 ἄτοπα ὄντα; ἀλλ' ὦ πρός δ' ἰὸς οὕτωςί σοι δο-
 κῶ οὐδένα νομίζῃ θεὸν εἶναι. οὐ μὲν τοι μὰ
 δία, οὐδ' ὁπωσιδῶν. Ἄπιστος γ' εἶ ὦ μέλιτε, ὅτι
 ταῦτα ὡς ἐμοὶ δοκεῖς, σαυτῶ. ἐμοὶ μὲν γὰρ
 δοκεῖ οὕτωςί ὦ ἄνδρες ἀθλωαῖοι, πάνυ εἶναι
 ὑβριστῆς καὶ ἀκόλαστος, καὶ ἀτεχνῶς τὸ γρα-
 φῶν ταύτῃ ὑβρεῖ ἑνὶ καὶ ἀκολασίᾳ καὶ νεότητι
 γραφάσθαι.

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

γραφῶν. ἔοικε γὰρ ὡσαύτ' ἀνίγμα ξωπιθέν
 ἢ διαπερωμύω, ἄρα γνώσεται Σωκράτης ὁ
 σοφὸς δὴ ἐμὸν χαριεντιζομύω, καὶ ἐναντία
 ἐμαυτῷ λέγοντ' ἢ ἢ διαπατήσω αὐτὸν ἐ
 τοὺς ἄλλους τοὺς ἀκρόντας. οὐτ' γὰρ ἐμοὶ
 φαίνεται τὰ ἐναντία λέγειν αὐτὸς αὐτῷ ἐν τῇ
 γραφῇ, ὡσαύτ' ἂν εἰ εἶποι, ἀδικεῖ Σωκράτης
 θεοὺς οὐ νομίζω, ἀλλὰ θεοὺς νομίζω. καὶ τοι
 τοιτό βῆσι παύζοντ', σωπετισκέψαθε δὲ ὡς ἄν
 δ' ἄνδρες, ἢ μοι φαίνεται ταῦτα λέγειν. σὺ δὲ ἡμῖν
 ἀπόκρινε ὡς μέλιτε. ὑμεῖς δὲ ὅπως καταρχὰς
 ὑμᾶς πρῶτα σάμῳ μέμνησθε μοι, μὴ δορυ
 βῆν, ἔσ' ἐν τῷ εἰωθῶτι ἔσ' ὅπως τοὺς λόγους ποι
 ὦμαι. ἔσ' ὅπως ἡς ἀνθρώπων ὡς μέλιτε ἀνθρώ
 πεια μὲν νομίζει πράγματα εἶναι, ἀνθρώπων δὲ
 οὐ νομίζει; ἀποκρινέσθω ὡς ἄνδρες, ἢ μὴ ἄλλα
 καὶ ἄλλα δορυβείτω. ἔσ' ὅπως ἡς ἵππων μὲν οὐ
 νομίζει, ἵππικὰ δὲ πράγματα; ἢ αὐλητὰς μὲν
 οὐ νομίζει, αὐλητικὰ δὲ πράγματα; οὐκ ἔσ' ἢ
 ὡς ἄρισε ἀνδρῶν. εἰ μὴ σὺ βῆσαι ἀποκρίνασθ',
 ἐγὼ σοι λέγω ἢ τοῖς ἄλλοις τριτοσίμ. ἀλλὰ
 τὸ ἐπὶ τῷ ἀποκρίνασθαι. ἔσ' ὅπως ἡς δαίμονια
 μὲν νομίζει πράγματα εἶναι, δαίμονας δὲ
 οὐ νομίζει; οὐκ ἔσ' ἢ ὡς ὄνησας. ὅτι μόλις ἀπε

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

κρινώ ὑπὸ τῶν ἀναγκαζόμενων ; οὐκ ἔμ
 δαιμόνια μὲν φησὶ με καὶ νομίζω, καὶ διδάσκω
 καὶ, εἴτ' οὐρ καινὰ, εἴτε παλαιά; ἀλλ' οὐρ δαι-
 μόνια γε νομίζω κατὰ τὸ σὸν λόγον, καὶ ταῦτα
 καὶ διομόσω ἐν τῇ ἀντιγραφῇ. εἰ δὲ καὶ δαιμό-
 νια νομίζω, καὶ δαίμονας δῆπρ πολλὴ ἀνάγκη
 νομίζω με εἶναι. οὐχ οὕτως ἔχει; ἔχει δὲ, τίθη-
 μι γὰρ σε ὁμολογῶντα, ἐπειδὴ οὐκ ἀποκρίνη.
 τοὺς δὲ δαίμονας οὐχὶ ἦτοι θεοὺς γε ἠγόμεθα
 εἶναι, ἢ θεῶν παῖδας; φησὶ, ἢ οὐ; Πάνυ γε, οὐκ ἔμ
 εἴπῃ δαίμονας ἠγόμεθα ὡς σὺ φησὶ, εἰ μὲν θεοὶ
 ζυνεῖς εἰσιν οἱ δαίμονες, τοῦτ' ἄρ' εἰμ' ὃ ἐγὼ φημί
 σε ἀνίτησθαι χαριεντίζεσθαι, θεοὺς οὐχ ἠγόμε-
 ναί με, θεοὺς αὖ ἠγέσθαι πάλιν, ἐπει-
 δῆπρ γε δαίμονας ἠγόμεθα; εἰδ' αὖ οἱ δαίμονες
 θεῶν παῖδες εἰσι, νόθοι τίνες, ἢ ἐκ νυμφῶν, ἢ ἐκ
 ζυνῶν ἄλλων, ὧν δὲ καὶ λέγονται, τίς ἄρ' ἀν-
 θρώπων, θεῶν μὲν παῖδας ἠγοῖτο εἶναι, θεοὺς
 δὲ μή; ὁμοίως γὰρ ἄρ' ἀτοποῦν. ὡσπερ ἄρ'
 εἰ ζῆς ἵππων μὲν παῖδας ἠγοῖτο, ἢ καὶ ὄνων
 τοὺς ἡμιόνους, ἵππους δὲ καὶ ὄνας μὴ ἠγοῖτο εἶναι.
 ἀλλ' ὦ μέλιτε, οὐκ εἰμ' ὅπως σὺ ταῦτα οὐχὶ
 ἀποπερώμεθα ἡμῶν ἐγνάτω πῶ γράφω
 ταῦτα, ἢ ἀπορῶν ὃ, ἡ ἐγκαλοῖς ἐμοὶ ἀληθεῖς
 ἀδίκημα.

ἈΠΟΛΟΓΙΑ.

ἀδίκημα. ὅπως δὲ σὺ βίνα πείθοις ἄνθρωποι, καὶ
 μικρὸν νῦν ἔχοντα ἀνθρώπων, ὡς τοὶ αὐτοὶ
 ἀνδρῶς ὄντι καὶ δαίμονια καὶ θεῖα ἠγείωνται, καὶ
 αὐτοὶ αὐτοὶ, μήτε δαίμονας, μήτε θεοὺς, μήτε
 ἥρωας; οὐδεμία μηχανὴ ὄντι. ἀλλὰ γὰρ ὡς
 ἄνδρες ἀθλιωταῖαι, ὡς μὲν ἐγὼ οὐκ ἀδικῶ κατὰ
 τὴν μελίτη γραφῶν, οὐ πολλῆς μοι δοκεῖ εἶναι
 ἀπολογία, ἀλλὰ ἱκανὰ καὶ ταῦτα. οὐδὲ καὶ ἐν
 τοῖς ἐμπροσθεν ἔλεγον, ὅτι πολλῆ μοι ἀπέχθη
 θεια γέγονε καὶ πρὸς πολλοὺς, εὖ ἴσῃ ὅτι ἀληθὲς
 ὄντι, καὶ τοῦτο ὄντι ὅ ἐμὲ αἰρήσει ἑάν τις αἰρήσῃ, οὐ
 μέληται, οὐδὲ ἀνυτά, ἀλλ' ἢ πῶς πολλῶν
 διαβολῆται καὶ φθόνῃ. ἀδὲ πολλοὺς καὶ ἄλλους
 καὶ ἀγαθοὺς ἀνδρῶς ἤρηκεν, οἷμαι δὲ καὶ αἰρήσει
 σαι. οὐδὲν δὲ δεινόν, καὶ ἐν ἐμοὶ σῆ. ἴσως δὲ ἄν
 οὐρ εἴποι τις, εἴτ' οὐκ ἀνοχάων ὡς Σώκρατες τοῖσδε
 τοῖς ἐπιτήδεύμασι ἐπιτηδεύσας, εἴτ' οὐκ κινδυνεύεις
 νωὶ ἀποθανεῖν; ἐγὼ δὲ τότε ἄνθρωποι, δίκαιον λόγον
 γὰρ ἀντίποιμι, ὅτι οὐ καλῶς λέγεις ὡς ἄνθρωπος
 περὶ εἰ οἷα δεῖν κινδύον ὑπολογίζεσθαι τοὺς ζῶντας
 ἢ τεθνάναι ἀνδρῶς, ὅτι τί καὶ μικρὸν ὄφελος
 ὄντι. ἀλλ' οὐκ ἐκείνο μόνον σκοπεῖν ὅταν
 πράττῃ, πότερον δίκαια ἢ ἀδίκαια πράττῃ. καὶ
 ἀνδρῶς ἀγαθῶν ἔργα ἢ κακῶν. φαῦλοι γὰρ ἄνθρωποι τοῖς

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

γε σὺ λόγῳ εἶερ πῶς ἡμιθέων ὅσοι ἐν Τροίᾳ τετε-
 λευτήκασιν, οἵτε ἄλλοι, εἰ δὲ τῆς θεΐδος ἦός. ὅς
 τοτ' ἔστον τοι κινδύνῳ κατεφρόνησε, πρὶν τὸ ἀν-
 οχρόν ὑπομῆναι, ὡς τε ἔπειθ' ἤϊπερ ἡ μήτηρ
 αὐτῷ προθύμῳ μύω Ἐκτορα ἀποκτεῖναι, θεὸς
 οὔτε, οὐτως σὶ πως ὡς ἐγὼ οἶμαι, ὃ παῖ εἰ τιμῶν
 γῆσθ' Πατρόκλῳ θεῖ' ἑτέρῳ ἢ φόνορ, ἢ Ἐκτορα
 ἀποκτενεῖς, αὐτὸς ἀποθανῆ. αὐτίκα γὰρ τοι φησὶ
 σὶ μετ' Ἐκτορα πάθμεθ' ἐτοῖμεθ'. ὁ δὲ, τοτ'
 ἀκρόαε, ἢ μὲν θανάτῳ, ἢ ἢ κινδύνῳ ἀλιγώρησ-
 σε. πολὺ δὲ μᾶλλον δείξας τὸ ζῆν κακὸς ὤρ,
 ἢ τοῖς εἰλοῖς μὴ τιμωρεῖν, αὐτίκα φησὶ, τεθ-
 ναίω, τὸ δ' ἰκίω ἐπιθείς θεῖ' ἀδικῶντι, ἵνα μὴ
 ἐνθάδε μύω καταγέλασθ' πρὶν νηυσὶ κορω-
 νίσιν ἄχθθ' ἀρδρῆς. μὴ αὐτὸν οἶε φροντίσαι
 θανάτῳ καὶ κινδύνῳ; οὕτω γὰρ ἔχει ὃ ἄνδρες
 ἀθλιωαῖοι τῆ ἀληθείᾳ. οὐ ἄρ' ἴε εἰ αὐτὸν τάξῃ, ἢ γυ-
 σάμενθ' βέλτισον εἶναι, ἢ ὑπὸ ἄρχοντῳ
 ταχθῆ, ἐνταῦθα δὲ ὡς ἐμοὶ δοκεῖ μύοντα κιν-
 δυνεύειν, μηδὲν ὑπολογιζόμενον μήτε θάνατον,
 μήτε ἄλλο ἢ μηδὲν, πρὸ τοῦ ἀιοχρῶ. ἐγὼ οὖν
 δευὰ ἄρ' εἶλω εἰργασμένθ' ὃ ἄνδρες ἀθηναῖοι,
 εἰ ὅτε μὲν με σὶ ἄρχοντες ἔταπρον, οὐς ὑμεῖς εἶ-
 λεοθε ἄρχην μῶ, ἢ ἐν πολεμείᾳ, ἢ ἐν ἀμεί-
 πολε,

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

πολεῖ, ἢ ἐπὶ Δηλίῳ, τότε μὲν οὐκ εἶνοι ἔτατο
 πορ, ἐμνορ ὡσπερ ἢ ἄλλοι τῆς, ἐκινδύ
 νεισρ ἀποθανεῖρ. τοι δὲ θεῶ τάπροντι ὡς ἐγὼ
 ὠήθλωτε ἢ ὑπέλαβον, φιλοσοφῶντά με δῆρ
 ζῶν, ἢ δξετάρζοντα ἑμαυτῆ ἢ τούς ἄλλους, ἐν
 ταῦθα δὲ φόβηθεις ἢ θάνατον, ἢ ἄλλο ὅτιδρ πρᾶ
 γμα, λείποιμι πῶ τάξιρ. δεινὸρ μὲν τῆ ἄρ ἔιν,
 ἢ ὡς ἀληθῶς τὸτῆ ἄρ με δικαίως εἰσάγοι τῆς
 εἰς δικαστήριον, ὅτι οὐ νομίζω θεοὺς εἶναι, ἀπειθῶν
 τῆ μαντεία ἐκ δεδιῶς θάνατον, ἢ οἰόμενος σο
 φὸς εἶναι, οὐκ ὄρ. τὸ γὰρ τοι θάνατον δεδιέναι
 ὡ ἄνδρες, οὐδὲρ ἄλλο ὅτιρ, ἢ δοκῆρ σοφὸρ εἶναι,
 μὴ ὄντα. δοκῆρ ἢ εἰδέναι ὅτιρ, ἢ οὐκ οἶδερ, οἶδε
 μὲν γρ οὐδεὶς τὸρ θάνατον, οὐδ᾽ εἰ τυγχάνη τοῦ
 ἀνθρώπων, πάντων μέγιστον ὄρ πῶ ἀγαθῶν.
 δεδίασι δ᾽ ὡς εὔειδότες, ὅτι μέγιστον πῶ κα
 κῶν ὅτι. καὶ τῶτο πῶς οὐκ ἀμαθία ὅτιρ αὐτῆ
 ἢ ἐπονείδισθ, ἢ τοι οἶεσθ εἰδέναι, ἢ οὐκ οἶδερ
 ἐγὼ δὲ ὡ ἄνδρες τῶτω καὶ ἐν ταῦθα ἴσως δια
 φέρω πῶ πολλῶν ἀνθρώπων. καὶ εἰ δ᾽ ἴτω σο
 φώτερός τῶ φαίλω εἶναι, τῶτω ἄρ, ὅτι οὐκ
 εἰδῶς ἰκανῶς πῶρ πῶ ἐν ἄδ᾽, ὄντω ἐκ οἰομαι
 οὐκ εἰδέναι. τὸ δὲ ἀδικεῖρ ἢ τὸ ἀπιθεῖρ τοῦ βελα
 τίονι καὶ θεῶ καὶ ἀνθρώπων, ὅτι κακὸρ ἢ ἀιχιρόρ
 ὅτιρ,

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

ὄξιν, οἶδα, πρὸ οὖν ἢ κακῶν ὧν οἶδα ὅτι κα-
 κά ὄξιν, ἢ μὴ οἶδα εἰ ἀγαθὰ ὄντα τυγχάνει,
 οὐδέποτε φοβήσομαι, οὐδὲ φεύξομαι. ὥσε οὐδέ
 εἰ με νῦν ὑμεῖς ἀφίετε, ἀνύτῳ ἀπιθήσαντες, ὅς
 ἔφη, ἢ πῶ ἀρχὴν οὐ δέῃ με δεῦρο εἰσελθεῖν,
 ἢ ἐπειδὴ εἰσῆλθον, οὐχ οἶον τ' εἶναι τὸ μὴ ἀπο-
 κτείναι με, λέγων πρὸς ὑμᾶς, ὡς εἰ διαφύξοί-
 μιν, ἤδη ἄρ' ὑμῶν οἱ ἦεις ἐπιτηδεύοντες, ἃ Σω-
 κράτης διδάσκει, πάντες πάντ' ἀπασὶ διαφ-
 θαρήσονται. εἰ μοι πρὸς ταῦτα εἵποιτε, ὦ Σω-
 κράτες νῦν μὲν ἀνύτῳ οὐ τρώσομεθα, ἀλλ'
 ἀφίετέ με ἐπὶ τούτῳ μὲν τοι, ἐφ' ὅτε μηκέ-
 τη ἐν ταύτῃ τῆς ζητήσεως διαξίβην, μὴ δὲ φιλο-
 σοφῆν, ἐὰν ἢ ἄλλως ἐν τῷ πράττειν ἀποθανῆ.
 εἰ οὖν με ὅπως εἶπον ἐπὶ τούτοις ἀφίετε, εἵποιμι
 ἄρ', ὑμῖν, οὐ ἐγὼ ὑμᾶς ὡς ἄνδρες ἀθλῶν
 ἀσπάζομαι μὲν οὐ φιλοῦμαι, πείσομαι δὲ τῶν
 δεῶν μᾶλλον, ἢ ὑμῖν, ἢ ἕως πρὸς ἄρ', ἐμπνέω καὶ
 οἶός τε ὡς, οὐ μὴ παύσομαι φιλοσοφῶν, καὶ
 ὑμῖν πρὸς ἀκελεύομαι τε καὶ ἐνδείκασθαι,
 ὅτῳ ἄρ' αἰεὶ ἐντυγχάνω ὑμῶν, λέγων οἵατις
 εἶωθα, ὅτι ὡς ἄριστος ἀνδρῶν, ἀθλῶν ὧν, πόν-
 λεως τῆς μεγίστης καὶ εὐδοκιμωτάτης εἰς σο-
 φίαν καὶ ἰσχύρ, χρημάτων μὲν οὐκ ἀισχύρ ἐπι-
 μελόμην,

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

μελόμην, ὅπως σοι ἔσαι ὡς πλείονα, ἢ
 δόξης ἢ ἡμῶν. φρονήσεως δὲ καὶ ἀληθείας, ἢ
 τῆς ψυχῆς, ὅπως ὡς βελτίστη ἔσαι, οὐκ ἐπιμε-
 λῆ, οὐδὲ φροντίζεις; καὶ ἔαρ ἡς ὑμῶν ἀμεισβη-
 τήσῃ, καὶ φῆ ἐπιμελεῖσθαι, οὐκ εὐθύς ἀφίσσω
 αὐτὸν, οὐδ' ἀπειμι, ἀλλ' ἐρήσομαι αὐτὸν, καὶ
 ζητεῖάσω, ἢ ἐλέγξω. Ἐἴ μοι μὴ δοκῆ κε-
 κτῆσθαι ἀρετῶν, φάναι δὲ, ὄνειδιώ. ὅτι τὰ πλεί-
 ονα ἄξια, πρὸς ἐλαχίστα ποιήσεται. τὰ δὲ φανα-
 λότερα, πρὸς πλείονα. ταῦτα ἢ νεωτέρω ἢ
 πρεσβυτέρω, ὅτω ἂν ἐντυγχάνω ποιήσω, καὶ
 ξένω, ἢ ἄσω, μᾶλλον δὲ τοῖς ἄσοις. ὅσω μοι
 ἔγγυτέρω ἐσὲ γῆναι. ταῦτα γὰρ κελεύει ὁ θεός,
 εὖ ἴσῃ. καὶ ἐγὼ οἶμαι οὐδὲν πρὸς ὑμῖν μείζον ἀγα-
 θὸν γηναῖσθαι ἐν τῇ πόλει, ἢ τὸ ἐμὴν τῶν θεῶν
 ὑπηρεσίαν. οὐδὲν γὰρ ἄλλο πρᾶττον ἐγὼ πε-
 ριέρχομαι, ἢ πείθω ὑμῶν καὶ νεωτέρων καὶ
 πρεσβυτέρων, μήτε σωματῶν ἐπιμελεῖσθαι, μή-
 τε χρημάτων πρῶτον, μήτε ἄλλων τινῶν οὕτω
 σφόδρα, ὡς τῆς ψυχῆς, ὅπως ὡς ἀρίστη ἔσαι.
 λέγω, ὅτι οὐκ ἐκ χρημάτων ἢ ἀρετὴ γίνεται,
 ἀλλ' ἐξ ἀρετῆς χρήματα, καὶ τὰλλα τὰγαθὰ
 τοῖς ἀνθρώποις ἅπαντα, καὶ ἰδία καὶ δημοσία.
 εἰ μὴ οὖν ταῦτα λέγω διαφθείρω τοὺς νέους,
 ταῦτα

ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ταῦτα ἄρ, εἰκ βλαβερά. εἰδέτις με φησὶν ἄλλα
 λέγειν ἢ ταῦτα, οὐδὲν λέγει, πρὸς ταῦτα φαίλω
 ἄρ, ὡς ἄνδρες ἀθλωαῖοι, ἢ πείθεσθε ἀνύτω, ἢ μή
 εἴη ἄξιόν τέ με, ἢ μή, ὡς ἐμῶν οὐκ ἄρ ποιήσονται
 τῷ, ἄλλα οὐδ' εἰ μέλλω πολλὰ κίς τεθνάναι.
 μή θορυβῆτε ὡς ἄνδρες ἀθλωαῖοι, ἀλλὰ ἐμ μείνα
 τέ μοι οἷς εἰδέθλω ὑμῶν μή θορυβῆτε φ' οἷς ἄρ
 λέγω, ἀλλ' ἀκρότερ. καὶ γὰρ ὡς ἐγὼ οἶμαι,
 ὀνήσεσθε ἀκρόντες μέλλω γὰρ οὐμ' ἀπ' ἔρῃ
 ὑμῖν καὶ ἄλλα, ἐφ' οἷς ἴσως βοήσεσθε, ἀλλὰ
 μηδ' αμῶς ποιῆτε τῶτο. εἴ γ' ἴσε, εἴ μ' ἐμὲ
 ἀποκτείνητε τοιῶτον ὄντα, οἷον ἐγὼ λέγω, οὐκ
 ἐμὲ μείζω βλάψετε, ἢ ὑμᾶς αὐτὸς. ἐμὲ μὲν
 γὰρ οὐδὲν βλάψῃ οὔτε μέλι τῷ, οὔτε ἀνυ
 τῷ, οὐδὲ γ' ἄρ δ' ὠσαντο. οὐ γ' οἶμαι δεμιο
 τὸν εἶναι, ἀμείνονι ἀνδρὶ ὑπὸ χείρον τῷ βλά
 πῆσθαι. ἀποκτείνετε μὲν τ' ἄρ ἴσως, ἢ δ' ζελά
 σθαι, ἢ ἀτιμάσθαι. ἀλλὰ ταῦτα οὐτ' ἴσως
 οἰεταί, ἢ ἄλλ' τὶς πρ, μεγάλῃ κακῃ.
 ἐγὼ δ' οὐκ οἶμαι. ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον, ποιῆ
 ἄ οὐτοσί νῦν ποιῆ, ἀνδρα ἀδίκως ἐπιχρῆσθ
 ἀποκτινύναι. νῦν οὐμ, ὡς ἄνδρες ἀθλωαῖοι, πολ
 λῶ δέω ἐγὼ ὑπὲρ ἑμαυτῶ ἀπολογεῖσθαι, ὡς ἴε
 ἄρ οἰοίτο, ἀλλ' ὑπὲρ ὑμῶν, μή δ' ζαμάρτητε
 πρῆ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ὡς ἴδ' ἔθεός δ' ὅσιρ ὑμῖρ ἐμῶ καταφθισάμενοι
 νοί. ἔαρ γὰρ με ἀποκτείνητε, οὐ ραδίως ἄλλορ
 τοιῶτορ εὐρήσετε. ἀτεχνῶς, εἰ κῆ γελοιοτέρου
 εἰπέμ, προσκείμενον τῆ πόλει ὑπὸ τῶ θεῶ,
 ὡσπερ ἴππῳ μεγάλῳ μὲν κῆ γυνναίῳ, ὑπὸ μεν
 γέρας δὲ νωθρωτέρῳ, κῆ δ' εὐμελίῳ ἐγείρεσθ
 ὑπὸ μύωπος ἔνθ. οἶορ δ' ἡ μοι δοκεῖ ὁ θεός
 ἐμὲ τῆ πόλι προστεθεικέναι τοιῶτορ ἕνα, ὅς
 ὑμῶς ἐγείρωρ κῆ πείθωρ κῆ οἰειδίξωρ ἕνα
 ἕκασορ, οὐδὲρ πανομαι, τ' ἡμέραρ ὅλιω πανο
 ταχῶ προσκαθίζωρ. τοιῶτορ οὐρ ἄλλθ οὐ ρα
 δίως ὑμῖρ γηνησεται, ὡ ἀνδρες. ἀλλ' ἔαρ ἐμοί
 πείθησθε, φείσεσθέ με. ὑμεῖς δ' ἴσως τάχ' ἄρ
 ἀχθόμενοι, ὡσπερ οἱ νυσάζοντες ἐγειρόμενοι,
 κρῶσαντες ἄρ με, πειθόμενοι ἀνύτω, ραδίως
 ἄρ ἀποκτείνητε. εἶτα τὸν λοιπὸν χρόνον κα
 θεύδοντες διατελεῖτε ἄρ, εἰ μὴ ἕνα ἄλλορ
 ὑμῖρ ὁ θεός ἐπιπέμφει κηδόμενον ὑμῶρ.
 οὐδ' ἐγὼ τυγχάνω ὡρ τοιῶτθ, οἶθ ὑπὸ
 τῶ θεῶ τῆ πόλι δεδιδόσθ, εὐθένδε ἄρ κατανοή
 σαιτε. οὐ γὰρ ἀνθρωπίνῳ ἔοικε, τὸ ἐμὲ πῶ
 μὲν ἑμαυτῶ ἀπάντων ἡμεληκέναι, κῆ ἀνέ
 χεσθ πῶ οἰκείῳ ἀμελεμελίῳ τὸσαντα
 ἤδη ἔτη, τὸ δὲ ὑμέτερον πράττηρ. αἰ, ἰδία
 ἕκασορ

ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

ἐκάσῳ προσιόντα ὡσὺρ πατέρα, ἢ ἀδελφόν
 πρεσβύτερον πείθοντα ἐπιμελείῳς ἀρετῆς. Ἐ
 εἰ μὲν τοι τί ἀπὸ τούτων ἀπέλαυον, ἢ μισθὸν
 λαμβάνων τὰντα πᾶρεκελευόμην, εἶχερ ἄν
 ἴνα λόγον. νῦν δὲ ὄρατε δὴ ἢ αὐτοὶ, οὐ οἱ κα
 τήγοροι τᾶλλα πάντα οὕτως ἀναοχῶτως
 κατηγόρουντες, τῶτό γε οὐχ οἴοίτε ἐγγύοντο
 ἀπαναοχῶτησθαι, πᾶραομόνοι μάρτυρα, ὡς
 ἐγὼ ποτέ ἴνα ἢ ἐπξαξάμην μισθόν, ἢ ἦτησθαι
 ἱκανόν γὰρ οἶμαι ἐγὼ πᾶρεχομαι τὸν μάρτυ
 ρα, ὡς ἀληθῆ λέγω τὸ πένιαρ. ἴσως ἄρ, οὐμ
 δόξειερ ἀτοπον εἶναι, οὐ δὴ ἐγὼ ἰδίᾳ, μὲν ταῦ
 τα συμβαλενω, πᾶριῶν καὶ πολυπξαγμονῶν.
 δημοσία δὲ οὐ τολμῶ ἀναβαίνων εἰς τὸ πλῆ
 θῶ τὸ ὑμέτρον, ξυμβαλεύειρ τῆ πόλει. τούτῳ
 δὲ αἰτιόν ὄειρ, ὃ ὑμερ ἐμῶ πολλὰ κίς ἀκηκόα
 τε πολλαχῶ λέγοντῶ, οὐ μοι θεῖον ἢ ἢ δαιο
 μόνιον γίγνετῳ, φωνῆ. ὃ δὴ Ἐ ἐν τῆ γραφῆ ἐπι
 κώμωδῶν μέλιτῶ ἐγραψατο. ἐμοὶ δὲ τούτο
 ὄειρ ἐκ παιδὸς ἀρξάμηνον, φωνῆ ἢς γίγνο
 μνή, ἢ ὅταρ γήκη, αἰε ἀποξέπει με τούτῳ ὃ
 ἄρ μέλλω πξατῆρ, πξαξέπει δὲ οὐ ποτε. τῶ
 τό ὄειρ ὃ μοι ἐναντιῶ τὰ πολιτικά πξατῆρ.
 ἢ παγκάλωρ δὲ μοι δοκεῖ ἐναντιῶσθαι. εὔ γᾶρ
 ἴσεω

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ἴσε ὦ ἄνδρες ἀθλιωταῖοι, εἰ ἐγὼ πάλα ἐπεχείρησα
 ἅμα πρῶτον τὰ πολιτικά πράγματα, πάλα
 ἅμα ἀπωλώλην, ἢ οὐτ' ἅμα ὑμᾶς ὠφελήκημι
 οὐδὲν, οὐτ' ἅμα ἑμαυτὸν, ἢ μοι μὴ ἄχθεσθε λέγοντι
 τὰ ληθῆ, οὐ γὰρ ὅστις ὡς ἀνθρώπων σωθῆ
 θέσεται οὔτε ὑμῖν, οὔτε ἄλλω οὐδενί πλῆθει γνησίου
 σίας ἐναντιόμην, εἰ διακωλύω πολλὰ
 ἄδικα καὶ πρᾶνομα ἐν τῇ πόλει γίγνεσθαι.
 ἀλλὰ ἀναγκαῖόν ἐστι τοῖς ὄντι μαχόμενον
 ὑπὲρ τοῦ δικαίου, καὶ εἰ μέλλει ὀλίγον χρόνον
 σωθῆσθαι, ἰδιωτέν μιν, ἀλλὰ μὴ δημοσιεύειν.
 μεγάλα δ' ἐγωγε ὑμῖν τεκμήρια πρῆξομαι τόπων.
 οὐ λόγους, ἀλλ' οὐμῖς τιμᾶτε, ἔργα.
 ἀκούσατε δὴ μοι τὰ ξυμβεβηκότα, ἵνα εἰδῆτε
 οὐδ' οὐδ' ἅρ' ἐνὶ ὑπέικοιμι, πρῶτ' ἃ τὸ δέον, δείξας
 θάνατον, μὴ ὑπέικωρ δ' ἅμα εἰ ἅμα ἅρ' ἀπολοίμην.
 ἐρῶ δὲ ὑμῖν φορτικά μὲν καὶ δικαικᾶ, ἀληθῆ
 δὲ δὲ. ἐγὼ γὰρ ὦ ἄνδρες ἀθλιωταῖοι ἄλλω μὲν
 ἀρχὴν οὐδεμίαν πώποτε ἤρξα ἐν τῇ πόλει.
 ἐβύλασα δὲ, ἢ ἔτυχεν ἡμῶν ἡ φυλὴ Ἀντιοχίης
 πρυτανεύσασθαι, ὅτε ὑμεῖς τοὺς δέκα στρατηγούς
 τοὺς οὐκ ἀνελομύνας τοὺς ἐκ τῆς ναυμαχίας,
 ἐβύλεύσαθε ἀθρόους κρίναντες πρῶτ' ἃ νόμων, ὡς ἐν
 τοῖς ὑσέρω χρόνῳ πᾶσι ὑμῖν ἔδοξε, τότε ἐγὼ

Γ

μόνον

ΣΩΚΡΑΤΕΙΣ

μόνον ἢ ἢ πρυτανέωρ ἰωαντιώμιω ὑμῖν, μηδὲ
 δὲρ ποιῆμ πρὸς τοὺς νόμους, καὶ ἐναντία
 ἐψησάμιω, καὶ ἐτοίμων ὄντων ἐνδρακνύε
 ναί με καὶ ὑπάγειν ἢ ἢ ῥητόρων, καὶ ὑμῶν
 κελυόντων, καὶ βοώντων, μετὰ τοῖ νόμοι
 καὶ τοῖ δικαίαι, ὅμιω μᾶλλον με δὲρ διακ
 κινδυνεύειν, ἢ μεδὲ ὑμῶν γηυέαι μὴ δίκαιαι
 βυλευομιώων, φοβηθέντα δεσμῶν ἢ θάνατον.
 καὶ ταῦτα μὲν ἢ, ἐν δημοκρατικῆς τῆς
 πόλεως. ἐπειδὴ δὲ ὀλιγαρχία ἐγγύετο, οἰξία
 κοντα ἄν μετὰ πεμφάμινοί με, πέμπτον
 αὐτῶν εἰς πλὴν θόλον, προσέταξαν ἀγαγεῖν
 ἐκ σαλαμῖν ἢ λέοντα τὸν σαλαμίνιον ἵνα
 ἀποθάνοι, οἷα δὲ καὶ ἄλλοις ἐκείνοι πολλοῖς
 πολλὰ προσέτατον, βυλόμινοι ὡς πλείους
 ἀνατλήσαι αὐτῶν, τότε μὲν τοῖ ἐγὼ οὐ λόγ
 γῶ, ἀλλ' ἐργῶ ἄν ἐνεδραξάμιω, ὅτι ἐμοί μὲν
 θανάτου μέλει, εἰ μὴ ἀγροικότηρον ἢ εἰπεῖν,
 οὐδ' ὅτιον. τοῖ δὲ, μηδὲρ ἀδίκον, μὴ δ' ἀνόσιον
 ἐργάζεαι, τότε δὲ τὸ πᾶν μέλει. ἐμὲ γὰρ
 ἐκείνη ἢ ἀρχὴ οὐκ ἐξέπληξερ οὕτως ἰοχυρὰ
 οὐδ' ἢ, ὡσεὶ ἀδίκον ἢ ἐργάζεαι. ἀλλ' ἐπειδὴ
 ἐκ τῆς πόλεως ἐξήλθομιω, οἱ μὲν τέτηχρες
 ὄχοντο εἰς σαλαμίνα, ἢ ἢ γαγον λέοντα, ἐγὼ
 δὲ

ἈΠΟΛΟΓΙΑ

δε ὡχόμεναι ἀπιὼν οἰκάδε. Ἐἴσω δ' ἄν δια
 ταντα ἀπέθανον, εἰ μὴ ἢ ἀρχὴ ἢ διαταχέων κα
 τελύθη. Ἐἴ τῶν ὑμῶν ἔσονται πολλοὶ μάρ
 τυρες. ἄρ' οὐ με οἶεθε πρῶτα ἔτη διαγε
 νέσθαι, εἰ ἔπραττον τὰ δημοσία, ἢ πράττων
 ἀξίως ἀνδρῶν ἀγαθῶν, ἐβοήθουν τοῖς δικαίοις, καὶ
 ὡσπερ καὶ τοιοῦτο πρὸς πλείους ἐποιέμεν; πολλο
 ῶν γε δ' εἰ ὡς ἄνδρες ἀθλῶνται, οὐ δὲ γὰρ ἄν
 ἄλλοι ἀνθρώπων οὐδεὶς, ἀλλ' ἐγὼ δια τῶν
 τῶν τῶν βίῃ δημοσίων τε, εἶπα τε ἔπραξα,
 τοιοῦτοι φανῶμαι, καὶ ἰδίᾳ ὁ αὐτὸς οὐτὸ
 οὐδενὶ πώποτε συγχωρήσας οὐδὲν πρὸς τὸ
 δίκαιον, οὔτε ἄλλω, οὔτε τῶν οὐδενὶ, οὐδὲ δὴ οἱ
 διαβάλλοντες ἐμὲ φασὶν ἐμοὺς μαθητὰς εἶναι.
 ἐγὼ δὲ διδάσκαλος μὲν οὐδενὸς πώποτ'
 ἐγγόμενος. εἰ δέ τις ἐμῶν λέγοντος, ἢ τὰ ἐμαυ
 τῶν πράττοντος ἐπιθυμοὶ ἀκέραι, εἴτε νεώτε
 ρος, εἴτε πρεσβυτέρου, οὐδενὶ πώποτε ἐφθόνη
 σα. οὐδὲ χεῖματα μὲν λαμβάνων διαλέ
 γομαι, μὴ λαμβάνων δὲ, οὐ, ἀλλ' ὁμοίως καὶ
 πλοσίω ἢ πένητι πρὸς ἐμαυτὸν ἐρωτῶ.
 ἢ ἔάν τις βόληται ἀποκρινόμενος ἀκέραι, ὡς
 ἄν λέγω. καὶ τῶν ἐγὼ εἴτε τις χεῖρος
 γίγνεται, εἴτε μὴ, οὐκ ἄν δικαίως τὴν αἰτίαν

Σ Ω Κ Ρ Α Τ Ο Ι Σ

ὑπέχοιμι, ἕως μήτε ὑπεχόμην μηδενί μηδὲν
 πώποτε μάθημα, μήτε ἐδίδαξα. εἰ δέ τις φησὶ
 πρὸς ἐμὸν πώποτε, ἢ μαθεῖν ἢ ἀκῶσαι ἰδίᾳ, ὅ, ἔ
 μή καὶ οἱ ἄλλοι πάντες, εὖ ἴσῃ ὅτι οὐκ ἀληθῆ
 λέγει, ἀλλὰ τί δή ποτε μετ' ἐμὸν χάρσιν τι
 νες πολλὸν χρόνον διαβίβοντες, ἀκηκόατε ὡ
 ἄνδρες ἀθλιώται, πᾶσαι ὑμῖν τὸ ἀληθὲς ἐγὼ
 εἶπον, ὅτι ἀκόντες χάρσιν διζεταζομένοις
 τοῖς οἰομένοις μὴ εἶναι σοφοῖς, οὐσι δ' οὐ. ἐσι
 γὰρ οὐκ ἀνδρείς. ἐμοὶ δὲ τοιοῦτο, ὡς ἐγὼ φημι,
 προστέτακται ὑπὸ τῆθεος πράττειν, ἢ ἐκ μαν
 τιῶν, καὶ διὰ ἐνυπνίων, καὶ παντίτροπον
 ὡπέρτις ποτὲ ἢ ἄλλη θεία μοῖρα ἀνθρώπων
 καὶ ὅτιδ' προσέταξε πράττειν, ταῦτα ὡς ἄν
 δρες ἀθλιώται, καὶ ἀληθῆ ὅτι καὶ εὐεξέλεγκτα. εἰ
 γὰρ δή ἐγὼ πῶ νεωτέρων, τοὺς μὲν διαφθεί
 ρω, τοὺς δὲ διέφθαρκα, καὶ δὴ πρὸς εἰτέ τινες
 αὐτῶν πρεσβύτηροι γηρόμενοι ἔγνωσαν, ὅτι
 νέοις οὐσίην αὐτοῖς ἐγὼ κακὸν πώποτέ τι συ
 νεβόλησα, καὶ αὐτοὺς ἀναβαίνοντας ἐμὸν κα
 τήγορῃ καὶ ὑμωρεῖσθε. εἰ δὲ μή αὐτοὶ ἠθέλον,
 πῶ οἰκείων ἡνᾶς πῶ ἐκείνων, πατέρας καὶ
 ἀδελφούς καὶ ἄλλους τοὺς προσήκοντας, εἰπὺς
 ὑπ' ἐμὸν κακὸν ἔπεπόνθεσαν οἱ οἰκείοι αὐτῶν,
 νῶ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

νῦν μεμνηθεὶς ἢ ἡμιμορηθεὶς. πάντως δὲ πάντες
 πολλοὶ αὐτῶν ἐνταυθοί, οὓς ἐγὼ ὄρω. πρῶτον
 μὲν κριτῶν οὐτοσί' ἐμὸς ἡλικιώτης ἢ δημό-
 της, κριτοβόλος τοῦδε πατὴρ. ἔπειτα Λυχνίας
 ὁ σφήτιος, Αἰχῶν τὸςδε πατὴρ. ἔτι δ' Ἀντι-
 φῶν ὁ κηρσιεύς οὐτοσί, ἐπιγῆνης πατὴρ. ἄλλοι
 τοίνυν οὗτοι, ὧν οἱ ἀδελφοὶ ἐν ταύτῃ τῇ
 διαξίβῃ γεγονάσι, Νικόστρατος ὁ δεοσδοτί-
 δος, ἀδελφὸς θεοδότου. ἢ ὁ μὲν θεοδότος
 τετελεύτηκεν. ὡς οὐκ ἄν ἐκείνος γε αὐτοὶ κα-
 ταδεθείη. ἢ Πάραλος ὁδε ὁ Δημόδοκος, ὃν ἦν
 θεάγης ἀδελφός. ὁδε δὲ Ἀδείμαντος ὁ Ἀρίστωνος,
 ὃν ἀδελφὸς οὕτως Πλάτων. ἢ Αἰαντί-
 δωρος, ὃν ἀπολλόδωρος ὁ ἀδελφός. ἢ ἄλλοι
 πολλοὺς ἐγὼ ἔχω ὑμῖν εἰπεῖν, ὧν ἵνα
 ἐχθῆρ, μάλιστ' αὐτῶν ἐν τῷ ἑαυτοῦ λόγῳ πρὸς
 χεῖρ μέλιτον μάρτυρα. εἰ δὲ τότε ἐπελάθετο,
 νῦν πρῶτον ἐγὼ πρῶτον. ἢ λεγέτω εἰ
 ἢ ἔχει τοῖσδε, ἀλλὰ τὸςδε πάντων τούτων
 εὐρήσετε ὡς ἄνδρες, πάντας ἐμοὶ βοηθεῖν ἐπι-
 μὲς τῷ διαφθείροντι, τῷ κακῷ ἐργαζομένῳ
 τοῖς οἰκείοις αὐτῶν, ὡς φασὶ μέλιτος, ἢ ἄλλοι
 τῶν. αὐτοὶ μὲν γὰρ οἱ διεφθαρμένοι, τὰχ' ἄν
 λόγον ἔχοιεν βοηθῶντες, οἱ δὲ ἀδιάφθαρτοι
 πρῶτον

ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

πρεσβύτεροι ἢ δὲ ἄνδρες, οἱ τούτων προσήκοντες,
 τίνα ἄλλον λόγον ἔχουσι βοηθῶντες ἐμοί,
 ἀλλ' ἢ τὸν ὀρθὸν τε καὶ δίκαιον; ὃν ξυνίσατε
 μελίτω μὲν ψευδομνῶν, ἐμοὶ δὲ ἀληθῆ λέ-
 γοντι. εἴερ δὴ ὧ ἄνδρες, ἃ μὲν ἐγὼ ἔχοιμι
 ἂν ἀπολογεῖσθαι, σχεδὸν τοι ταῦτα, καὶ
 ἄλλα ἴσως τοιαῦτα. τάχα δ' ἂν ἦτε ὑμῶν
 ἀγανακτήσειε ἀναμνηθεῖς ἑαυτῶν, εἰ ὁ μὲν ἐν
 ἐλάτῳ τῆτι τῶ ἀγῶνι ἀγῶνα ἀγωνίζω-
 μιν, δεδέηται τε καὶ ἰκέτευσε τοὺς δίκαι-
 οὺς μετὰ πολλῶν δακρυῶν, παιδία τε αὐτῶν
 τῶ ἀναβίβασά μιν, ἵνα οὐ μάλιστα ἐλεη-
 θείη, ἢ ἄλλως τῶν οἰκείων, ἢ εἰλας πολλὰς.
 ἐγὼ δὲ οὐδὲν ἄρα τούτων ποιήσω, ἢ ταῦτα
 κινδυνεύω ἂν δόξαιμι τὸν ἕχοντα κινδυνῶν.
 τάχ' ἂν οὐ ἦτε ταῦτα συννοήσατε ἀυθαδέστερον
 ἂν πρὸς με οὐκ ἢ ὀργισθεῖς αὐτοῖς τούτοις, θῆ-
 το ἂν μετ' ὀργῆς τὸ ψῆφον. εἰ δὲ ἦτε ὑμῶν
 οὕτως ἔχει, οὐκ ἀξιῶ μὲν ἔγωγε, εἰ δ' οὐκ
 ἐπιεικῆ ἂν μοι δοκῶ πρὸς τούτους λέγειν, λέγων,
 οὐ ἐμοὶ ὧ ἄριστέ εἰσι μὲν παῖδες καὶ οἰκεῖοι.
 καὶ γὰρ τούτο αὐτὸ τὸ τῶ ὀμήρου. οὐδ' ἐγὼ
 ἀπὸ δρυῶν, οὐδ' ἀπὸ πέτρης πέφυκα, ἀλλ' εἰς
 ἀνθρώπων, ὥστε καὶ οἰκεῖοί μοι εἰσὶ, καὶ ἦες
 γε ὧ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

γε ὧ ἀνδρες ἀθλιώτοι τρεῖς, εἷς μὲν, μερᾶ
 κιορ ἦδη, δύο δὲ, παῖδιά, ἀλλ' ὅμως οὐδένα
 αὐτῶν δεύρο ἀναβιβάσάμην, δειήσομαι
 ὑμῶν ἀποφθεύσας, τί δὴ οὐκ οὐδὲρ τῶν
 ποιήσω; οὐκ ἀυθαδιαζόμεν ὧ ἀνδρες ἀθη
 ναῖοι, οὐδ' ὑμᾶς ἀτιμάζω, ἀλλ' εἰ μὲν θάξ
 ραλέως ἐγὼ ἔχω πρὸς θάνατον ἢ μὴ, ἀλλ' ἔ
 λόγῃ. πρὸς δ' οὐκ δόξα καὶ ἐμοί ἐν ὑμῖν,
 καὶ ὅλως τῆ πόλει, οὐ μοι δοκεῖ καλὸν εἶναι,
 ἐμὲ τῶν οὐδὲρ ποιῆν, καὶ τηλικόνδε ὄντα,
 καὶ τὸ τοῦνομα ἔχοντα, εἴτ' οὐκ ἀληθὲς, εἴτ'
 οὐκ ψεῦδ' ἔστιν, ἀλλ' οὐκ δεδουμένον γε ὅτι τὸν
 Σωκράτη διαφέρῃ ἡνί πῶ πολλῶν ἀνθρώ
 πων, εἰ οὐκ ὑμῶν οἱ δοκῶντες διαφέρῃ εἴτε
 σοφία, εἴτε ἀνδρεία, εἴτε ἄλλῃ ἢ τινὶ ἄρετῇ
 τοῖσ' τοῖς ἔσονται, ἀιοχρόν ἄρ' εἶναι, οἷος πρὸς ἐγὼ
 πολλὰκις εἴρακα ἡνὰς ὅταν κρίνωνται, δὲ
 κῶντας μὲν τοῖς εἶναι θαυμασία δὲ ἐργαζο
 μένης, ὡς δεινὸν ἡοιομένους πείσειν εἰ ἀπο
 θανῶνται, ὡσπερ ἀθανάτων ἐσομένων, ἔαρ
 ὑμεῖς αὐτοὺς μὴ ἀποκτείνητε. οἱ ἐμοί δοκῶσι
 ἀιοχάλω τῆ πόλει πρὸς ἅπαντας, ὡσπ' ἄρ' ἡνὰ καὶ
 πῶ ξένων ὑπολαβῆν, ὅτι οἱ διαφέρουτες ἀθη
 ναίων εἰς ἀρετῶν, οὗς αὐτοὶ ἑαυτῶν ἔντε

Σ Ω Κ Ρ Α Τ Ο Ι Σ

ταῖς ἀρχαῖς ἢ ταῖς ἄλλαις ἡμαῖς προκρίνου-
 σιν, οὔτοι γυναικῶν οὐδὲν διαφέρουσι. ταῦτα
 γὰρ ὡς ἄνδρες ἀθλιωαῖοι. οὔτε ὑμᾶς χεὶρ ποιῆ-
 τούς δοκούντας ἢ ὀπητιῶν εἶναι, οὔτ' ἂν ἡμεῖς
 ποιῶμεν, ὑμᾶς ἐπιξέπερ, ἀλλὰ τὸτο αὐτὸ
 εὐδείκνυσθε, οὐ πολὺ μᾶλλον καταψηφισθε
 τὰ ἐλεεινὰ τὰντ' ἀδράματα εἰσάγοντες,
 ἢ καταγέλασον τὸ πολὺν ποιούντες, ἢ τὰ
 ἡσυχίαν ἄγοντες. χωρὶς δὲ τῆς δόξης ὡς ἄν-
 δρες, οὐδὲ δίκαιον δοκεῖ εἶναι μοι, δεῖσθαι τοῦ
 δικασθῆναι, οὐ δὲ δεόμενον ἀποφεύγειν, ἀλλὰ
 διδάσκειν ἢ πείθειν. οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ κάθητι
 ὁ δικαστὴς ἐπὶ τοῦ καταχαρίζεσθαι τὰ δίκαια,
 ἀλλ' ἐπὶ τοῦ κρίνειν. τὰντ' αὖ καὶ ὁμώμοκεν
 οὐ χαρίζεσθαι οἷς ἂν δοκῆ ἂντῶν, ἀλλὰ δικάσειν
 κατὰ τοὺς νόμους. οὐκ ἔστι χεὶρ οὔτε ἡμᾶς ἐθίζειν
 ὑμᾶς ἐπιορκεῖν, οὐδ' ὑμᾶς ἐθίζεσθαι. οὐδέτεροι
 γὰρ ἂν ἡμῶν εὐσεβοῦμεν. μὴ οὖν ἀξιῶτέ με ὡς
 ἄνδρες ἀθλιωαῖοι, τοιαῦτα δεῖν πρὸς ὑμᾶς
 πράττειν, ἢ μήτε ἡγῶμαι καλὰ εἶναι, μήτε δίκ-
 αια, μήτε ὅσια. μάλιστα πάντως νῆ δία μὲν
 τοι, καὶ ἀσεβείας φεύγοντα ὑπὸ μελίτῃ τῶν
 τῶν σαφῶς γὰρ εἰ πείθοιμι ὑμᾶς ἢ τοῦ
 δεῖσθαι βιαζέμεν ὁμομοκότας, δεῖς ἂν δία
 δάσκοιμι

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

δ' ἄσκοιμι μὴ ἠγέσθ' ὑμᾶς εἶναι. καὶ ἄτεχνως
 ἀπολογέμενοι κατηγοροῦντες ἅμ' ἑμαυτοὺς ὡς
 θεοὺς οὐ νομίζω, ἀλλὰ πολλοὺς δ' οὕτως ἔχειν.
 νομίζω τε γὰρ ὡς ἄνδρες ἀθλῶν, ὡς οὐδεὶς
 πρὸς ἡμῶν κατηγόρων, καὶ ὑμῖν ἐπιτρέπω καὶ
 θεῶν δεῶν, κρίναι περὶ ἡμῶν, ὅπῃ μέλλει ἑμοί τε
 ἄριστα εἶναι καὶ ὑμῖν. τὸ μὲν οὖν μὴ ἀγαπηκ-
 τῆρ ὡς ἄνδρες ἀθλῶν ἐπὶ τούτῳ θεῶν γεγονό-
 θη, οὐ μὲν κατεψηφίσθητε, ἀλλὰ τέ μοι πολλὰ
 συμβάλλεται, εἰ οὐκ ἀνέλπιστόν μοι γέγονε
 τὸ γεγονὸς τοῦτο. ἀλλὰ πολὺ μᾶλλον θάνα-
 μάζω ἑκατέρωθεν πρὸς ψήφων τὸν γεγονόθα ἄρι-
 στόν. οὐ γὰρ ὡμίω ἔγωγε οὕτω περὶ ὀλίγον
 ἔσεσθ', ἀλλὰ περὶ πολλόν. νῦν δὲ ὡς εἰκερ εἰσῆ-
 μόνα μετέπεσον πρὸς ψήφων ἀπεπεφεύγειν
 ἅμ'. μέλιτον μὲν οὖν ὡς ἑμοί δοκῶ, καὶ νῦν
 ἀποπέφυγα, καὶ οὐ μόνον ἀποπέφυγα, ἀλλὰ
 εἰ πάντῃ δῆλον τοῦτό γε, οὐ εἰ μὴ ἀνέβη ἄνθρω-
 πῶν, εἰ δὲ λύκων κατηγορήσοντες ἡμῶν, καὶ ὡ-
 φθαλε χιλίας δραχμᾶς οὐ μεταλαβὼν τὸ
 πένπηρον μέρος πρὸς ψήφων, ὑμᾶται δ' οὖν
 μοι ὁ ἀνὴρ θανάτου, εἴερ. ἐγὼ δὲ δὴ τίνῃ ὑμῖν
 ἀντιτιμῆσομαι ὡς ἄνδρες ἀθλῶν; ἢ δῆλον,
 οὐ τῆς ἀξίας; τί οὖν τί ἀξιόσ ἐμι παθεῖν; ἢ

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

ἀποτίσαι, οὐ μαθῶν ἐν τῷ βίῳ οὐχ ἡσυχίαν
 ἡγοῦν; ἀλλ' ἀμελήσας ὧν πρὸς οἱ πολλοὶ χρημα-
 τισμῶν τε, ἐπὶ οἰκονομίας, καὶ στρατηγιῶν, καὶ δικ-
 μιουργιῶν, ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀρχῶν, ἐπὶ ξυνομο-
 σιῶν, ἐπὶ σάσεων τῶν ἐν τῇ πόλει γιγνομένων,
 ἢ γησάμενοι ἑμαυτὸν τῷ ὄντι ἐπιεικέστερον
 εἶναι, ἢ ὥστε εἰς ταῦτα ἰόντα σώζεσθαι; ἐνταῦθα
 μὲν οὐκ ἦν οἱ ἐλθῶν μήτε ὑμῖν, μήτε ἑμαυτῷ
 ἔμελλον μηδὲν ὄφελον εἶναι. ἐπὶ δὲ τὸ ἰδίαν
 ἑκάστον ἰῶν, εὐδρυγέτην τὴν μεγίστην εὐδρυγείαν
 ὡς ἐγὼ φημι, ἐνταῦθα ἦν. ἐπιχειρῶν ἑκάστον
 ὑμῶν πείθεσθαι, μὴ πρότερον μήτε τῶν ἑαυ-
 τῷ μηδενὸς ἐπιμελεῖσθαι, πρὶν ἑαυτὸν ἐπιμε-
 ληθεῖν, ὅπως ὡς βέλτιστον καὶ φρονιμώτατον
 εἴσοιτο, μήτε τῶν τῆς πόλεως πρὶν αὐτὸν τῆ
 πόλεως. τῶν τε ἄλλων οὕτω καὶ τὸ αὐτὸν ἕξιον
 ἐπιμελεῖσθαι. τί οὖν εἰμι ἄξιον παθεῖν τοιούτου
 ὧν; ἀγαθὸν καὶ ὡς ἄνδρες ἀθλιῶται. εἰδὴ γε κατὰ
 τὴν ἀξίαν τῆς ἀληθείας ὑμᾶσθε. καὶ ταῦτά γε
 ἀγαθὸν τοιούτου, καὶ ἄν πρέποι ἐμοί. τί οὖν πρέ-
 πει ἀνδρὶ πένητι, εὐεργέτη, δεομένῳ ἀγαρ ἁλό-
 λῳ ἐπὶ τῆς ὑμετέρας πρᾶξελευσί; οὐκ ἔστι οὐ
 μάλλον ὡς ἄνδρες ἀθλιῶται πρέπει οὕτως, ὡς
 τὸν τοιούτον ἄνδρα ἐν πρυτανείῳ σιτεῖσθαι, πο-
 λύγε

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

λύγε μάλλον ἢ εἰ τις ὑμῶν ἵππῳ ἢ ξαυωρίδι ἢ
 ζεύγῃ νενίκηκεν ὀλυμπιάσιν. ὁ μὲν γὰρ ὑμᾶς
 ποιεῖ εὐδαίμονας δοκεῖν εἶναι, ἐγὼ δὲ εἶναι,
 καὶ ὁ μὲν, ἄφρων οὐδὲρ δέχεται, ἐγὼ δὲ, δέσσο
 μα, εἰ οὖν δεῖ με κατὰ τὸ δίκαιον τῆς ἀξίας
 ὑμᾶς, τότε ὑμῶμαι τῆς ἐν πρυτανείῳ
 σιτήσεως, ἴσως οὖν ὑμῖν καὶ ταυτί λέγων,
 πρᾶπλησίως δοκῶ λέγειν, ὥσπερ περὶ τῶ
 οἴκτου καὶ τῆς ἀνυβολήσεως ἀπαυθαδία
 ζόμεθα. τὸ δὲ, οὐκ ἔστιν ὡς ἄνδρες ἀθλωαῖοι
 τοῖσιν, ἀλλὰ τοιόνδε μάλλον. πέπεισμαι
 ἐγὼ ἐκὼν εἶναι, μηδένα ἀδικεῖν ἀνθρώπων,
 ἀλλὰ ὑμᾶς τῶτο οὐ πείθω. ὀλίγον γὰρ χρό
 νον ἀλλήλοις διαλέγεσθαι. ἐπεὶ ὡς ἐγὼμαι,
 εἰ ἦν ὑμῖν νόμος ὥσπερ καὶ ἄλλοις ἀνθρώποις
 περὶ θανάτου, μὴ μίαν μόνον ἡμέραν κρίνειν,
 ἀλλὰ πολλὰς, ἐπέισθητε ἄρ. νῦν δὲ οὐ χάδιον
 ἐν χρόνῳ ὀλίγῳ μεγάλας διαβολὰς ἀπο
 λυεῖς, πέπεισμεν δὲ ἐγὼ μηδένα ἀδικεῖν,
 πολλὰ δέω ἐμαυτὸν γε ἀδικήσειν, καὶ κατ'
 ἐμαυτὸν ἔρεθι αὐτὸς, ὡς ἀξίος εἶμι τῶ κακῶ,
 τιμῆσεως τοῖσιν ἑμῶν, τί δείξαι.
 ἢ μὴ πάθω τῶτο, οὐ μέλιτός μοι ὑμᾶται,
 ὁ φημί οὐκ εἰδέναι, οὐτ' εἰ ἀγαθόν, οὐτ' εἰ
 κακόν

ΣΟΚΡΑΤΟΥΣ

κακῶν βίῃ. ἀντί τούτου δὴ ἔλωμαι ὑμῶν εὖ οἶδ'
 ὅτι κακῶν ὄντων τούτου ὑμῶν ἀμύθη; τότε
 ῥομ δεσμῶ; ἢ τί με δεῖ ζῆν ἐν δεσμωτηρίῳ
 δ' αὖτε ἄλλοι καθισαμένη ἀρχῆ; τοῖς ἐνδε-
 κα; ἀλλὰ χημάτων ἢ δεσφῶς ἕως ἂν ἐκτί-
 σω; ἀλλὰ ταυτό μοι βίῃ, ὅπως δὴ νῦν ἔλε-
 γοι. οὐ γὰρ ἔσι μοι χημάτα ὁπόθεν ἐκτίσω;
 ἀλλὰ δὴ φυγῆς ὑμῶν ἴσως γὰρ ἂν μοι
 τούτου ὑμῶν αἴτιον. πολλὴ μὲν τ' ἂν με φιλο-
 ψυχία ἔχοι ὡς ἄνδρες ἀθλιῶται, εἰ οὕτως ἀλό-
 γισθ' εἰμι, ὥστε μὴ δ' ἄνασθ' λογίζεσθ', ὅτι
 ὑμεῖς μὲν ὄντες πολιταὶ με εὐχ οἰοίτε ἐγγύ-
 αθε, ἐνεγκέμεν τὰς ἐμας διατριβὰς ἢ τοὺς λό-
 γους. ἀλλ' ὑμῶν βαρύντορα γεγονάσι ἢ ἐπιφ-
 θονώτορα, ὥς τε ζητεῖτε αὐτῶν νυνὶ ἀπαλλα-
 γῶν. ἄλλοι δὲ ἄρα αὐτὰς οἴσασι ῥαδίως.
 πολλοὶ γὰρ δεῖ ὡς ἄνδρες ἀθλιῶται. καλὸς οὖν
 ἂν μοι ὁ βίῃ εἴη, ὅτι ζελοῦντι τηλικῶς ἀνο-
 θρώπων ἄλληρ δὲ ἄλλης πόλεως ἀμεθομιῶν
 ἢ δὲ ζελαυνομιῶν ζῆν. εὖ γὰρ οἶδ' ὅτι ὅπῃ ἂν
 ἔλθω, λέγοντ' ἐμῶ ἀκροάσονται οἱ νέοι,
 ὡς ὅπως ἐνθάδε. καὶ μὲν τούτους ἀπελαίνω,
 οὗτοί με αὐτοὶ δὲ ζελοῦσι πείθοντες τοὺς πρεσβυ-
 τέρους. εἰ δὲ μὴ ἀπελαίνω, οἱ τούτων πα-
 τέρους

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

τέρες τε η̄ οἰκῆοι δι' αὐτοὺς τότες. ἴσως οὖν
 ἂν ἦς εἶποι, σιγῶν τε η̄ ἡσυχίαν ἄγων ὦ Σώ-
 κρατες, οὐχ' οἶός τ' ἔση ἡμῖν θζελθῶν ζῶν-
 τῶν δὲ βίω πάντων χαλεπώτατον πείσαι ἴ-
 νας ὑμῶν, ἔάν τε γρ' λέγω οὐ θεῶ ἀπαθεῖν
 τοι' ὄβρι, Ἐ δὲ τῶν ἀδύνατον ἡσυχίαν ἀγειν,
 οὐ πείσεσθε μοι, ὡς εἰρωνυομῶν. ἔάν τ'
 αὐθις λέγω, οὐ καὶ τυγχάνει μέγιστον ἀγαθὸν
 ἀνθρώπων τῶντο, ἐκάσῃς ἡμέρας πρὸς ἀρετῆς
 τοὺς λόγους ποιῆσθαι, καὶ πῶ ἄλλων, πρὸς
 ὧν ὑμεῖς ἐμῶ ἡκδέτε διαλεγομῶν, η̄ ἑμαυ-
 τὸν καὶ ἄλλους θζετᾶζοντῶ, ὁ δὲ ἀνεξέτα-
 σῶ βίῶ, οὐ βιωτὸς ἀνθρώπων, ταῦτα δ' ἐν
 ἡπῶν πείσεσθέ μοι λέγοντι. τὰ δὲ, ἔχει μὲν
 οὕτως ὡς ἐγὼ φημι ὦ ἄνδρες. πείθεσθε οὐ ρά-
 δια, η̄ ἐγὼ ἄμ' οὐκ εἴθισμαι ἑμαυτὸν ἀξιῶν
 κακῶ οὐδενός. εἰ μὲν γὰρ ἴω μοι χήματα.
 ἐτιμῆσάμην ἄν χημάτων ὅσα ἐμελλοῦν ἐκ-
 τίσειν. οὐδὲν γρ' ἄν ἐβλάβην. νῦν δὲ οὐ γρ'
 ὄβρι, εἰ μὴ ἄρα ὅσον ἄν ἐγὼ διαυαίμην ἐκτί-
 σαι, τοσούτῃ βόλεσθέ μοι ἡμῆσαι, ἴσως δ' ἄν
 διαυαίμην ἐκτίσαι ὑμῖν πῶ μνᾶρ ἀργυρίων.
 τοσούτῃ οὖν ἡμῶμαι. Πλάτων δὲ ὁδὲ ὦ ἄν-
 δρες ἀθλιωαῖοι καὶ κριτῶν Ἐ κριτόβυλῶ καὶ
 Απολλόδω

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

Απολλόδωρος, κελενσσι με ξιάκοντά μνῶν
 ὑμῆσθε, αὐτοὶ δὲ ἔγγυαί εἰσι. ὑμῶμαι οὖν το-
 σότα ἐγγυηταὶ δὲ ὑμῖν ἔσοντες τὰ ἀργυρία οὗτοι
 ἀξιοχρεῶ, οὐ πολλὰ γὰρ ἔνεκα χρόνου ὧ ἄνδρες
 ἀθηναῖοι ὄνομα ἔχετε καὶ αἰτία ὑπὸ πῶ βυλο-
 μύων πλὴν πόλιος λοιδορεῖν, ὡς Σωκράτῳ
 ἀπεκτονήκατε, ἄνδρα σοφόν. φήσασσι γὰρ δὴ
 με σοφόν εἶναι, εἴ καὶ μή εἰμι, οἱ βυλόμυοι
 ὑμῖν ὀνειδίξασιν. εἴ γὰρ πεισεύεσθε ὀλίγον χρό-
 νον, ἀπὸ τῶ ἀυτομάτου ἄν ὑμῖν τὸτο ἐγγύε-
 το ἐμὲ τεθάναι δὴ. ὁρᾶτε γὰρ εἰς πλὴν ἡλικίαν
 οὐ παρῶν ἢ γὰρ ὅτι τὸ βίον, θανάτου δὲ ἐγγύς. λέ-
 γω δὲ τὸτο, οὐ πρὸς πάντας ὑμᾶς, ἀλλὰ πρὸς
 τοὺς ἐμῶ καταψευθευμένους θανάτου. λέγω δὲ
 καὶ τὸδε πρὸς τοὺς αὐτοὺς τῶτα. ἴσως με οἴε-
 σθε ὧ ἄνδρες ἀθηναῖοι ἀπορία λόγων ἐαλωκέ-
 ναι τοῦτω, οἷς ἄν ὑμᾶς ἔπειθε, εἴ ὧ μὴ δῆρ
 ἅπαντα ποιῆσθαι λέγειν ὡς ἀποφυγεῖν πλὴν
 δίκην. πολλὰ γὰρ δῆ. ἀλλὰ ἀπορία μὲν ἐα-
 λωκα, οὐ μὲν τοι λόγων, ἀλλὰ τόλμης καὶ
 ἀνασχεωτίας, καὶ τὸ μὴ θέλειν λέγειν πρὸς
 ὑμᾶς τοιαῦτα, οἷα ὑμῖν ἴδισθαι ἄν ἢ ἀκῶσιν, θρη-
 νῶντός με καὶ ὀδυρομένης, καὶ ἄλλα ποιῶντες
 καὶ λέγοντες πολλὰ καὶ ἀνάξια ἐμῶ, ὡς ἐγὼ

φημι,

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

φημι, οἷα δὴ καὶ ἐθίθετε ὑμεῖς ἢ ἄλλω ἀκέρῳ.
 ἀλλ' οὔτε τότε ὠήθημεν ἕνεκα τῶν κινδύων
 πρῶτον οὐδὲρ ἀνελεύθερον, οὔτε νῦν μοι μετα-
 μέλει οὕτως ἀπολογησάμενοι, ἀλλὰ πολὺ
 μάλλον αἰρῶμαι ὡς ἀπολογησάμενοι τε
 θάνατον, ἢ ἐκείνως ζῆναι. οὔτε γὰρ ἐν δίκῃ, οὔτ' ἐν
 πολέμῳ, οὔτε ἐμὲ οὔτε ἄλλον οὐδένα δεῖ τῶν
 μηχανῶν, ὅπως ἀποφεύξεται τῶν ποιῶν
 θάνατον. καὶ γὰρ ἐν ταῖς μάχαις πολλὰκις
 δήλον γίγνεται, ὅτι τότε ἀποθανεῖν ῥᾶτον, ἢ ἡ
 ἐκφυγεῖν, κατ' ὅπλα ἀφείδῃ, καὶ ἐφ' ἱκετεῖαν ἔσ-
 πειρῇ ἢ διωκόντων. καὶ ἄλλαι πολλαὶ μη-
 χανῶν εἰσὶν ἐν ἑκάστοις τοῖς κινδύοις, ὥστε
 διαφεύγειν θάνατον, ἢ ἄν τις τολμᾷ τῶν
 ποιῶν καὶ λέγειν. ἀλλὰ μὴ οὐ τὸτ' ἢ χαλε-
 πὸν ὧν ἄνδρες ἀθλωαῖοι, θάνατον ἐκφυγεῖν. ἀλλ'
 λὰ πολὺ χαλεπώτερον, πονηρίαν. θάπτου
 γὰρ θανάτου δεῖ. καὶ νῦν ἐγὼ μὲν, ἅτε βρα-
 δυτέρῳ καὶ πρεσβύτερῳ, ὑπὸ τῆς βραδυτέρου ἑσ-
 λω. οἱ δὲ μετὰ κατήγοροι, ἅτε δεινοὶ καὶ ὀξεῖς
 ὄντες, ὑπὸ τοῦ θάπτου, τῆς κακίας. καὶ νῦν
 δὴ ἐγὼ μὲν ἀπειμι ἀφ' ὑμῶν θανάτου δίκ-
 κλω ὄφλων, οὗτοι δὲ ὑπὸ τῆς ἀληθείας ὄφλη-
 κότες μοχθηρίαν, ἀδικίαν. Ἐγὼ γὰρ τῶν
 ἡμῶν

Σ Ω Κ Ρ Α Τ Ο Ι Σ

ἡμῶν ἐμμελῶν, ἢ οὗτοι. ταῦτα μὲν οὖν πρὸ
 ἴσως οὕτω καὶ εἶδ' ἄρα, ὅτι οἶμαι αὐτὰ μετὰ
 ζῆως ἔχειν. τὸ δὲ δὴ μετὰ τῶτο ἐπιθυμῶ ὑμῖν
 χρῆσθαι ἢ καταφθεῖσθαι ἀμφοῖν. ἢ γὰρ
 εἶμι ἢ δὴ ἐνταῦθα, ἐν ᾧ μάλιστα ἄνθρωποι χρῆσθαι
 μωδῶσιν, ὅταν μέλλωσιν ἀποθανεῖν. φημί
 γὰρ ὡς ἄνδρες εἰ με ἀπεκτενεῖτε, ἡμῶν ὑμῖν
 ἥξειν εὐθύς μετὰ τὸν ἐμὸν θάνατον, πολὺ χα-
 λεπώτερον ἢ δία, ἢ οἶον ἐμὲ ἀπεκτείνετε.
 νῦν γὰρ τῶτο εἰργασθε, οἰόμενοι ἀπαλλάξεσθαι
 τὴν δειδύκοντα ἔλεγχον τῶ βίῃ. τὸ δὲ, ὑμῖν πολὺ
 ἐναντίον ἀπεβήσεται, ὡς ἐγὼ φημι. πολλοὶ
 ἔσονται ὑμᾶς οἱ ἐλέγχοντες, οὓς νῦν ἐγὼ κα-
 τείχομαι, ὑμεῖς δὲ οὐκ ἠσθάνεσθε. καὶ χαλεπώ-
 τεραι ἔσονται, ὅσω νεώτεροι εἴσι, ἢ ὑμεῖς μάλα-
 λον ἀγανακτήσετε. εἰ γὰρ οἶεσθε ἀποκτείνων-
 τες ἄνθρωπος ἐπιχρήσειν τὴν οὐρανὸν ἕνεκα ὑμῖν,
 οὐδὲ οὐκ ὀρθῶς ζητεῖτε, οὐ καλῶς διανοεῖσθε. οὔτε
 γὰρ εἶδ' αὐτὴ ἢ ἀπαλλαγὴ οὔτε πάνυ δεινὰ ἢ,
 οὔτε καλὴ, ἀλλ' ἐκείνη ὅτι καλλίστη ὅτι ἔραση, μὴ
 τοὺς ἄλλους κολάει, ἀλλ' αὐτὸν πρᾶσκειν ἄριστον
 ὅπως ἔσται ὡς βέλτιστον. ταῦτα μὲν οὖν
 ὑμῖν τοῖς καταφθεῖσθαι ἀμφοῖν μαντεύσασθαι
 ἀπαλλάττομαι, τοῖς ἢ ἀποφθεῖσθαι ἀμφοῖν ἢ εἰς
 ἄμ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

ἄν διαλεχθείω, ὑπὲρ τοῦ γεγονότος τῆς
 πράγματός, ἐν ᾧ οἱ ἄρχοντες ἀχολίαν ἄγασ-
 σι, ἐπὶ οὐπω ἔρχομαι, οἱ ἐλθόντα με δεῖ πει-
 νᾶναι. ἀλλὰ μοι ὡς ἄνδρες ἀθλῶναι, πρᾶμει-
 νατε τοσοῦτον χρόνον. οὐδὲν γὰρ κωλύει δια-
 μυθολογῆσαι πρὸς ἀλλήλους, ἕως δεξερῶν. ὑμῶν
 γὰρ ὡς φίλοις οὖσιν, ἐπιδέξαι ἐθέλω τὸ νῦν
 μοι συμβεβηκός, τί ποτ' ἐννοεῖ. ἐμοὶ γὰρ ὡς
 ἄνδρες δικασαί, ὑμᾶς γὰρ δικασὰς καλῶν
 ὀρθῶς ἄν καλοῖω, θαυμάσιον ἔστι γέγονεν. ἢ γὰρ
 εἰωθεῖά μοι μαυτικὴ ἢ τὸ δαιμονίον, ἐν μὲν
 τῷ πρόσθεν χρόνῳ πάντι, πάνυ πικρὴ αἰεὶ ἦν,
 καὶ πάνυ ἐπὶ μικροῖς ἐναντιομύη, εἰ μὲν
 λοιμὴ μὴ ὀρθῶς πράξαι. νῦν δὲ συμβεβηκέ
 μοι ἀπὸ ὁράτε καὶ αὐτοί, ταυτί. ἀγε δὴ οἴκθαι
 ἄν τις, καὶ νομίζεται ἕλαττα κακῶν εἶναι. ἐμοὶ
 δὲ οὔτε δεξιόντι ἕωθεν οἴκοθεν ἠναντιώθη τὸ τοῦ
 θεῶ σήμερον, οὔτε ἠνίκα ἀνέβαινον ἐνταυθοὶ ἐπὶ
 τὸ δικασήριον, οὔτε ἐν τῷ λόγῳ οὐδενὶ, μέλ-
 λοντι τί εἶναι. καὶ τοὶ ἐν ἄλλοις λόγοις πολλὰ
 λαχὼ δὴ με ἐπέχε λέγοντα μεταξύ. νῦν δὲ
 οὐδ' αὖτε πρὶ ταύτῳ τὸ πράξαι, οὔτ' ἐν ἔργῳ
 οὐδενὶ, οὔτ' ἐν λόγῳ ἠναντιώθη μοι. τί ἐν ἄτιον
 εἶναι ὑπολαμβάνω; ἐγὼ ὑμῶν ἐρῶ. κινδυνεύει

Δ

γὰρ

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

γὰρ μοι τὸ ξυμβεβηκὸς τοῦτο, ἀγαθὸν γεγὼς
 νέναι. καὶ οὐκ ἔσθ' ὅπως ἡμεῖς ὀρθῶς ὑπολαμο
 βάνομεν, ὅσοι οἴομεθα κακὸν εἶναι τὸ τεθνᾶναι.
 μέγα μοι τεκμήριον τοῦτο γέγονεν. οὐ γὰρ
 ἔσθ' ὅπως οὐκ ἠναυτιώθη ἄρ μοι τὸ εἰωθὸς σκε
 μῆιον, εἰ μὴ ἡ ἐμελλον ἐγὼ ἀγαθὸν πράξαι
 ἐννοήσωμεν δὲ καὶ τῆδε, ὡς πολλὴ ἐλπίς ὅτι,
 ἀγαθὸν αὐτὸ εἶναι. δύοίρ γ' ἔστι, θάτορον βεῖ τὸ
 τεθνᾶναι, ἢ γ' οἶον μηδὲν εἶναι, μὴ δ' αἰσθησιμ
 μηδεμίαν μηδενὸς ἔχειν τὸν τεθνεῶτα, ἢ κατὰ
 τὰ λεγόμενα μεταβολὴ ἢ τυχεῖν ὄντα ἢ
 μετοίκησις τῆς ψυχῆς, τοῦ τόπου τοῦ ἐνθένδε εἰς
 ἄλλον τόπον. καὶ εἴτε δὴ μηδεμία αἰσθησις
 ὅτι, ἀλλ' οἶον ὑπνοῦ, ἐπειδ' ἄρ ἢ καθεύδω
 μὴ δ' ὄναρ μηδὲν ὄρα, δαυμάσιον κέρδι' ἄρ
 εἶη ὁ θάνατος. ἐγὼ γὰρ ἄρ οἶμαι εἰ ἴνα
 ἐκλεξάμενον δέοι ταύτῃ πῶ νύκτα ἐν ἢ
 οὕτω καθεύδαρθερ, ὥσε μὴ δὲ ὄναρ ἴδῃ, ἢ τὰς
 ἄλλας νύκτας τὴ καὶ ἡμέρας τὰς τοῦ βίοντος
 ἑαυτοῦ ἀντιπαραθέντα, ταύτη τῆ νυκτὶ, δέοι
 σκέψασθαι εἰπεῖν ὅποσον ἄμενον καὶ ἡδίων
 ἡμέρας καὶ νύκτας, τάντης τ' νυκτὸς βεβίω
 κερ ἐν τῷ ἑαυτοῦ βίῳ, οἶμαι ἄρ μὴ οὐκ ἴδῃ
 τῷ ἴνα, ἀλλὰ τὸν μέγαρ βασιλέα, εὐαριθμή
 τος

ΑΠΟΛΟΓΙΑ,

τας ἀρεῖρας αὐτὸν ταύτας, πρὸς τὰς ἄλλας
 ἡμέρας καὶ νύκτας. εἰ οὖν τοῖσδε ὁ θάνατος
 ὄσι, κέρδιον ἔγωγε λέγω, ἢ γὰρ οὐδὲν πλείων
 ὁ πᾶς χρόνος φαίνεται οὕτω δὴ εἶναι, ἢ μία
 νύξ. εἰ δὲ αὐτοῖσδε ἀποδημῆσαι ὄσι ὁ θάνατος
 ἐνθένδε εἰς ἄλλον τόπον, καὶ ἀληθῆ ὄσι τὰ
 λεγόμενα, ὡς ἄρα ἐκεῖ εἰσι πάντες οἱ τεθνεώ-
 τες, τί μᾶλλον ἀγαθὸν τὸτ' εἶναι ὢ ἄνδρες δι-
 κασαί; εἰ γὰρ ἡς ἀεικόμηντο εἰς ἄδ' α',
 ἀπαλλαγείσθε τῶν πᾶσι φασκόντων δικασῶν
 εἶναι, εὐρήσει τοὺς ὡς ἀληθῶς δικασάς, οἵτις
 εἰ λέγονται ἐκεῖ δικάζων, μίνθη τὲρ ἰαδ' α' ο
 μακρυς εἰ δ' αἰακός, ἢ ξιπρόλεμος, καὶ ἄλλοι
 ὅσοι πᾶσι ἡμιθέων δίκαιοι ἐγγύοντο ἐν τῷ εἶνα
 τῶν βίῳ, ἄρα φάυλη ἢ ἀποδημία; ἢ αὐ-
 ορφεῖ ξυγγενείῳ, καὶ μεσοαῖω, ἢ ησιόδῳ, εἰ
 Ὀμήρῳ, ἐπὶ πᾶσι ἢ ἡς δέξαιτ' ἢ ἡμῶν; ἐγὼ
 μὲν γὰρ πολλὰ κίε ἐθέλω τεθνάναι, εἰ ταῦτα
 ὄσι ἀληθῆ. ἐπεὶ ἔμαιγε καὶ αὐτῷ θαυμαστὴ
 ἢ εἶναι ἢ διατριβὴ αὐτόθι, ὅποτε ἐντύχοιμι Πα-
 λαμίδῃ, καὶ Ἄϊαντι τῷ τελαμώνῳ, καὶ
 εἰ ἡς ἄλλοι πᾶσι παλαιῶν διὰ κρίσιν ἄδ' α'
 κορ τέθνηκεν. ἀντιπαραβάλλοντιτὰ ἑμαυτῷ
 πᾶσι πρὸς τὰ ἐκείνων, ὡς ἐγὼ μα' οὐκ ἢ ἀνε-

ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ

δεῖ εἶναι. ἢ δὴ ἢ τὸ μέγιστον, τοὺς ἐκείθ' ἰζητάζοντα
 καὶ ἑρεωῶντα, ὡς ποῦ τοὺς ἐνταῦθα διάγειν,
 τίς αὐτῶν σοφὸς ὄξει, ἢ τίς οἶεται μὲν, ἐστὶ δ'
 οὐ, ἐπὶ πόσῳ δ' ἄρ' ἕως ὧς ἄνδρες δικάσαι,
 δέξατο ἰζητάσαι τὸν ἐπὶ τροίαν ἀγαγόντα
 πλὴν πολλῶν στρατιᾶν, ἢ Ὀδυσσεῖα, ἢ Σίσυφον,
 ἢ ἄλλας μυρίας ἄρ' ἕως εἰποὶ καὶ ἄνδρας καὶ γυ-
 ναῖκας, οἷς διαλέγεσθαι ἐκεῖ, καὶ ξυνοῖναι, καὶ
 ἰζητάζειν. ἀμήχανον ἄρ' εἶναι εὐδαιμονίας πάν-
 τως, οὐ δὴ πῶς τότε γε ἔνεκα οἱ ἐκεῖ ἀποκτενῶ-
 σι. τά τε καὶ ἄλλα εὐδαιμονέστεροί εἰσι τοὶ ἐκεῖ,
 ἢ ὧς ἐνθάδε. Ἐἴδη τὸν λοιπὸν χρόνον ἀθάνα-
 τοὶ εἰσι, εἰποῦ γε τὰ λεγόμενα ἀληθῆ ὄξει.
 ἀλλὰ καὶ ὑμᾶς καὶ ὧς ἄνδρες δικάσαι εὐέλπι-
 δας εἶναι πρὸς τὸν θάνατον, καὶ ἐν τῷ τῷ
 διανοεῖσθαι ἀληθῆς, οὐδὲ οὐκ εἰσι ἀνδρὶ ἀγαθῷ
 κακὸν οὐδὲν, οὔτε ζῶντι, οὔτε τελευτήσαντι.
 οὐδὲ ἀμελεῖται ὑπὸ θεῶν τὰ τότε πράγμα-
 τὰ, οὐδὲ τὰ ἐμὰ νῦν ἀπὸ τῶν αὐτομάτων γέγον-
 νεν, ἀλλὰ μοι δὴ λόγος ὄξει τῷ, ὅτι ἔδη τεθνά-
 ναι καὶ ἀπὸ ἀλλόχθαι πραγμάτων βέλτιον ἢ
 μοι. διὰ ταῦτα καὶ ἐμὲ οὐδ' αὖδ' ἀπέτρεψε τὸ
 σημεῖον, καὶ ἔγωγε τοῖς καταφθεῖλαισι
 με, Ἐἴ τοῖς κατηγοροῖς, οὐ πάνυ χαλεπαίνω.
 καὶ

ΑΠΟΛΟΓΙΑ.

καὶ τοὶ οὐ ταύτη τῆ διανοίᾳ κατεφθερίζοντό με
 καὶ κατηγοροῦν, ἀλλ' οἰόμενοι βλάβησιν τί.
 τὸτο αὐτοῖς ἄξιον μέμφεσθαι, τοσόνδε μὲν τοῖ
 αὐτῶν δέομαι, τοὺς ἦεις με ἐπειδ' ἄρ' ἠθέλωσι,
 ἡμωρῆσθε ὡ ἄνδρες ταυτὰ ταῦτα λυπῶν
 τῶν ἄπ' ἐγὼ ὑμᾶς ἐλύπερ, ἐὰρ ὑμῖν δ' οὐ
 κῶσιρ ἢ χρημάτων, ἢ ἄλλ' οὐτ' ἐπιμέλειαν
 μελεῖσθαι, ἢ ἀρετῆς. καὶ ἐὰρ δοκῶσι τί εἶναι,
 μηδ' ὄντες, ὄνειδίετε αὐτοῖς ὡσπερ ἐγὼ ὑμῖν,
 οὐδ' οὐκ ἐπιμελῶντη ὡρ δ' εἶ, καὶ οἶονταί τι εἶναι,
 ὄντες οὐδ' ἐνός ἄξιοι. καὶ ἐὰρ ταῦτα ποιῆτε,
 δίκαια πεπονηθῶς ἐγὼ ἔσομαι ὑφ' ὑμῶν, αὐτός
 τε καὶ οἱ ἦεις. ἀλλὰ γὰρ ἡδὴ ὥρα ἀπιέναι, ἐμοὶ
 μὲν ἀποθανεῖν, ὑμῖν δὲ βιώσομενοι.
 ὁπόσοι δὲ ἡμῶν ἔρχονται ἐπὶ ἄμενον
 πρᾶγμα, ἀδελφοὶ πάντι, πάλιν
 ἢ τῶν δεῶ.

τέλος Σωκράτους Απολογίας.

VVITTEBERGÆ

EXCVDEBAT IOHANNES
LVFFT.

ANNO M. D. LXXIII.

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]

Gg 1224

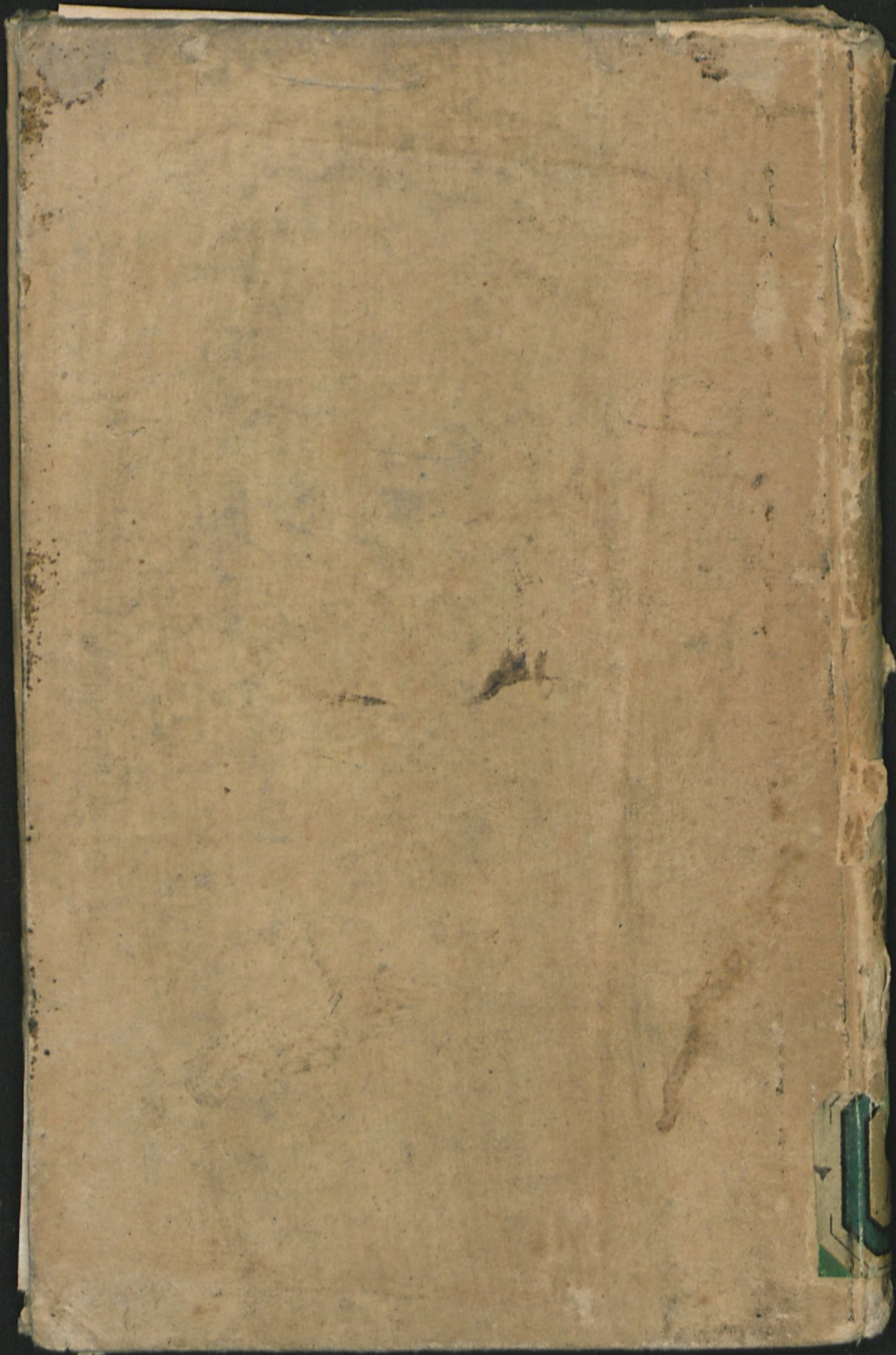
ULB Halle

3

004 966 287

M

Inches 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 8
Centimetres

Farbkarte #13

B.I.G.

Blue Cyan Green Yellow Red Magenta White 3/Color Black

ΤΩΝΟΣ
ΡΑΤΟΥΣ
ΟΛΟΓΙΑ,

TONIS
SOCRATE
RATIO.

